

# NAŠA LUČ

maj 2000, letnik 49, številka 5



mesečnik za Slovence na tujem



# NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

## Izdajatelj in založnik:

DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95.

## Glavni urednik:

Janez Pucelj, München, Nemčija

## Odgovorni urednik:

Ljubo Bekš, Ljubljana

## Uredništvo:

Naša luč

Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana

tel.: 01/13-83-050

faks: 01/126-23-02

## Uprava:

Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana,

tel. 01/313 241

E-mail: ljubo.bek@siol.net

E-mail: janez.pucelj@t-online.de

## NAROČNINA

(v valuti zadevne države):

Slovenija	3.000 SIT
Avstrija	240 ATS
Anglija	13 GBP
Belgija	720 BEC
Francija	120 FRF
Italija	34.000 ITL
Nizozemska	40 NLG
Nemčija	35 DEM
Švica	29 CHF
Švedska	150 SEK
Avstralija	28 AUD
Kanada	25 CAD
ZDA	22 USD
Evropa	18 Eur

V ceno izvoda je vračunan 8% DDV.

Revija izhaja s finančno pomočjo Urada za Slovence po svetu pri MZZ.

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali pa direktno na upravo. Tolarski žiro račun: 50101 - 601 - 271482, DRUŽINA, d.o.o., s pripisom za Našo luč, devizni račun: Nova Ljubljanska banka d.d., 50100-620-133 900-27620-118911/5. Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava.

## Oblikovanje in grafična priprava:

TRAJANUS, d.o.o., Kranj

**Tisk:** Tiskarna SCHWARZ, d.o.o.

Prva str. ovitka: A. Gorjup: Deklica na Golici

Druga str. ovitka: P. Pokorn: Zaprice

Tretja str. ovitka: P. Pokorn: Kamnik

Četrta str. ovitka: P. Pokorn: Stična

436676

Ko prejmete v roke to številko Naše luči in jo odpirate, dragi naši bralci, že tečejo prvi popraznični dnevi. Veliki dan Gospodovega vstajenja je za nami, še vedno pa smo polni spominov na lepoto in veličastnost praznovanja, ki smo ga doživeli med sorodniki doma ali v krogu skupnosti, kjer živimo. Naj vsem še enkrat čestitam ob tem velikem dogodku človeške zgodovine. Jezusovo vstajenje od mrtvih velika množica naših sodobnikov z nami vred še vedno prepozna kot dan svojega osebnega odrešenja. Tega se veselimo, tega se radujemo! Nikoli se ne bomo nehali navduševati nad tem velikim dejanjem Jezusa Kristusa in se zanj zahvaljevati nebeškemu Očetu.



V veri ta velikonočni dogodek postavljamo v središče sveta in veselja; vse se vrti okrog tega dogodka. Svet materije in nebesnih teles ima seveda svoja pota, od vekomaj določena po naravnih zakonih, ki jih je dal Bog, kot nam pove razodetje. Zato lahko gornjo misel izgovarjamo le v veri. Vera pa je v svetu duha. V tem svetu pravzaprav človek živi, saj je tako telesno kot duhovno bitje. Duhovnega življenja v njem ni mogoče zanikati ali ga tajiti, saj bi s tem zanikali sami sebe.

Biti ali bivati v duhu vere se zdi za današnjega človeka težavno. Današnja nevera izhaja iz racionalizma in sekularizma. Prvi obožuje človekovo pamet in pogosto noče priznavati njenih meja. Sekularizem pa je naravnan na svetno, je posvetnost. Človeka meri po zemeljskih merilih, in te prevrednoti. Zato danes v politiki in gospodarstvu pa tudi v svetu idej uspevajo mnogi načini, ki slonijo na liberalističnih temeljih. Liberalizem ali svobodnjaštvo uspeva s tisto starodavno lažjo, da se človek more in sme odvezati od reda, ki je v stvarstvu. Tudi redu duha se ne podreja. Meni, da bo bolj svoboden, če je od tega 'prost'.

Tako se vedno znova začena znana zgodba o polastitvi sadeža z drevesa sredi raja, s katerim naj bi postali 'kakor Bog'. Njen konec in njen učinek za človeka je znan iz Svetega pisma. Pozornemu opazovalcu ni težko videti njene mnogovrstne različice v našem svetu.

Napredno bivati je možno le s pozornostjo do božjega razodetja in božjih del in v sprejemanju darov Duha. To pot je Jezus poimenoval novo življenje. Življenje iz vere, ki je zaupljiv pristop človeka do Boga Očeta po veri vanj.

Velika noč je tvoj dan vstajenja. Zaživite v novi, osebni povezanosti z Vstalim. To nam polaga Cerkev na srce.

Janez Pucelj

# Pri svojem delu med rojaki bom upošteval evangeljsko načelo dobrega pastirja

*Škof Alojz Uran, novi narodni ravnatelj za Slovence po svetu*

**G. škof, prevzeli ste nalogo narodnega ravnatelja za Slovence po svetu. Kaj to pomeni za vas osebno in za Cerkev na Slovenskem?**

Gotovo je to zame še ena naloga, ki pa jo z veseljem sprejemam, ker čutim, da imam sposobnosti za navezavo stikov s človekom, s soljudmi. Poleg tega me zgodbe in položaj naših rojakov po svetu zelo zanimajo. Za Cerkev na Slovenskem pa to pomeni novo obliko povezovanja z rojaki na začetku novega tisočletja.

**Kako boste nove naloge uskladili s svojim dosedanjim delom, saj ste bil že do zdaj zelo dejavni in vam je za vse zmanjkovalo časa? Verjetno bo treba nekatere naloge preložiti na druga ramena?**

Najprej si bom moral še bolj sistematično razporediti čas in predvsem dobro načrtovati naloge, ki me čakajo v povezavi z obiski in podeljevanjem zakramentov našim rojakom po svetu. Verjetno bom moral tudi kakšno stvar doma opustiti ali vsaj nekoliko zmanjšati in se temeljiteje posvetiti temu težkemu in odgovornemu delu. Verjamem pa, da je delo dobro zastavljeno in da je veliko odgovornih sodelavcev, ki skrbijo za naše rojake, tako doma kot po svetu. Z nekaterimi imam dobre odnose, močno pa upam, da bo pri naših skupnih projektih čim bolj dejavno sodelovala Rafaelova družba.



*Škofovsko posvečenje v Rimu*

**Če prav razumem, je ena izmed vaših nalog tudi dejanska oživitev Rafaelove družbe?**

Rafaelova družba je bila obujena šele po demokratičnih spremembah v Sloveniji. Ker pa je bil škof Pirih v Kopru, je težje zaživela. Upam pa, da bo zdaj, ko bom bliže sedežu Rafaelove družbe in bo možnosti za osebna srečanja več, ta lažje zadihala.

**Kdaj ste se prvič srečali s slovenskimi izseljenci?**

Z njimi sem se srečal že zelo zgodaj; že kot otrok sem poznal nekatere svoje sorodnike in rojake iz rojstne župnije. Posebej me je zanimalo življenje tistih duhovnikov, ki so v Združenih državah peli novo mašo, pa se niso smeli vrniti domov; to je družina Reboljevih, iz katere sta živa dva duhovnika, pa France Buh (tudi on izhaja iz iste župnije kot jaz in je zdaj misijonar na Madagaskarju). Imam tudi nekaj bližnjih sorodnikov v Kanadi in Združenih državah, v



*Dan po posvečenju se je še enkrat srečal s svetim očetom.*



*Pred šestimi leti je obiskal slovensko skupnost v Melbournu.*

okolici Clevelanda, s katerimi smo se že prej srečevali, ter nekaj znancev in sorodnikov v Nemčiji in Švici. Prvi bolj uraden stik z izseljenci in zdomci pa je bil v Einsiedelnu, ko sem s pevskim zborom iz domače župnije sodelovali pri letnem romarskem shodu v tem svetišču.

### **Kako dobro poznate njihovo problematiko?**

Nekaj je že poznam, seveda pa je ta problematika zelo, zelo široka. Vem, da so težave, s katerimi se spoprijemajo v Avstraliji (pri tamkajšnjih izseljencih sem bil že dvakrat), drugačne od tistih, ki pestijo izseljence v Severni Ameriki, v angleškem svetu, in spet drugačne v Argentini, kjer živi zelo strnjeno in s tem tudi kulturno bogato življenje. Slednji so velika spodbuda za vse Slovence po svetu in doma, saj nam kažejo, kaj se da z zavestnimi odločitvami narediti tudi pri mladih. Tudi razmere v Evropi že nekoliko poznam; v zadnjih letih sem zelo povezan z zamejskimi Slovenci, posebno na Koroškem. Nekateri problemi in nekatera vprašanja so skupna vsem, drugi pa so čisto posebni in se od kraja do kraja razlikujejo.

### **Kateri bodo vaši prvi koraki?**

Mislim, da mi za začetek še ne bo treba opustiti kakšnih velikih stvari. Pred prazniki pripravljam voščilnice, ki jih bom pisal vsem glavnim verskim središčem s pozdravi in spodbudno besedo; te bodo lahko uporabili tudi v svojih listih ali na radijskih postajah. Pričakujem pa, da mi bodo tudi odgovorni po svetu dali kakšno pobudo. Prvi resen korak pa je bilo srečanje z duhovniki zveze, ki delujejo v Evropi. Mislim, da bomo prav s temi svojimi sodelavci nadaljevali in uresničevali naše načrte. Pozno jeseni, novembra, nameravam obiskati južno Francijo, Pariz, Mericourt, Nizozemsko, Belgijo, in morda še kakšno središče v severni Nemčiji.

Zdi se mi, da je dobro, da se srečujem z ljudmi tudi v čisto vsakdanjem okolju in razmerah, kjer živijo, saj tam najbolj spoznaš njihove glavne težave. Pri slovesnostih je namreč vse tako vzvišeno in praznično, da pravih problemov takrat ne vidiš.

### **Nekatere slovenske skupnosti so zelo žive na vseh področjih, druge pa počasi izumirajo.**

Vse je po mojem mnenju odvisno od odgovornih in vodilnih ljudi. Če pogledamo v Argentino, vidimo, da so bili med njimi številni voditelji na zelo visoki kulturni in duhovni ravni; duhovniki, intelektualci, kulturni delavci. Zato so lahko tudi v tujem okolju ustvarjali Slovenijo v malem, in to morda še bolj zavestno kot doma, saj je bilo treba dejansko vse stvari postaviti na noge; to pa jim je tudi dobro uspelo. V Avstralijo so Slovenci odhajali večinoma zaradi boljšega kosa kruha, zato pa ni bilo toliko povezanosti, niti ne toliko ljudi, ki bi skrbeli za kulturo, socialo in izobraževanje. Tako danes pravzaprav že druga, tretja generacija ne znata več slovenskega jezika. To namreč ni bil njihov prvi interes. Ker sem bil najprej v Avstraliji, čez dva tedna pa v Argentini, sem to razliko takoj zaznal in občutil, saj so v Argentini dobro organizirani še v četrti generaciji. Če hočemo, lahko še veliko naredimo. Res pa je, da Slovenci nekako lažje obdržimo svoje narodnostno prepričanje, svoj jezik v romanskem kakor pa v germanskem in anglosaškem okolju, ker je tudi pisava veliko bolj različna od naše.

### **Kako se boste spoprijeli s pomanjkanjem slovenskih izseljenskih duhovnikov? Po drugi strani pa vemo, da nekatere države zapirajo vrata duhovni oskrbi izseljencev - na izpraznjeno mesto ne nastavijo slovenskega duhovnika.**



*S sošolcema iz Švice na romanju v Einsiedelnu*



Z rojakom Pavlom Novakom v Montevideu

Cerkev je vedno prva iskala naše rojake, jih začela zbirati, šele pozneje so prišla društva in razne civilne ustanove. Zato mislim, da bomo duhovnike, tudi če bo doma pomanjkanje, iskali in najprimernejše, take, ki bodo zmogli to težko delo, med izseljence tudi poslali.

Tukaj ne gre samo za vprašanje kvantitete in števila, koliko jih je. Pomembno bo, da bodo naši rojaki sami imeli željo, da pridejo mednje slovenski duhovniki, in v tem primeru jim bo domača slovenska Cerkev stala ob strani.

**V domovini se večkrat sliši očitke: "Zakaj pošiljate duhovnike v tujino, ko pa je doma toliko dela!" Kako bi jim odgovorili? So njihovi očitki upravičeni?**

Odvisno je, iz katerega zornega kota gledaš na stvari. Če je temeljno ali edino pravilo to, da bodo pač vsa mesta, vse župnije zapolnjene z duhovniki, potem gotovo ta očitek velja. Če pa gledamo evangeljsko, potem je vsak človek dragocen, saj gre pastir iskat vsako ovco, ki se izgubi; pusti 99 tistih, ki niso zašle, in išče izgubljeno. Vsak naš rojak, vsak človek, kjer koli je, je dragocen. Evangeljsko merilo je po mojem edino veljavno.

**Zamejski duhovniki (dr. Marketz) na Koroškem poudarjajo pravico Slovencev do dostojanstvene starosti - pravico do zadnje oskrbe v materinem jeziku.**

To je gotovo področje, ki "ni produktivno", ki nima neke vsaj človeške perspektive, je pa izredno humano in krščansko. Ko sem v Avstraliji obiskal nekatere stare ljudi, sem videl, da so pozabljali vse, kar je bilo angleškega, ostal je le spomin na otroštvo, in materin jezik. Zato je tako dragoceno, da takšnega človeka, ki je na koncu svoje poti, obiščemo in mu omogočimo tudi neko bližino materine besede. V Avstraliji, v Melbournu so postavili slovenski dom za ostarele, Dom matere Romane. Čeprav so v njem

tudi drugi oskrbovanci, si tja želijo mnogi Slovenci, da bi zadnja leta, zadnje obdobje svojega življenja preživeli v domačem okolju. In zato mislim, da je tudi Marketzov poudarek zelo opravičljiv in zelo na mestu.

**Domovina, država, je dolžna skrbeti za svoje sinove po svetu. Ali država Slovenija dovolj skrbi za svoje izseljence in kaj bi lahko še naredila?**

Kolikor poznam, povsod med Slovenci po svetu obstajajo društva in razne ustanove za Slovence. Žal je bilo v preteklosti in v prejšnjem sistemu zaradi ideološke in politične usmeritve precej zdrah in nasprotovanja verskim središčem. Po demokratičnih volitvah so se razmere izboljšale, vendar nekatere stare strukture še vedno gledajo na enak način. Take stvari moramo reševati strpno, saj je danes nujno, da delamo res enotno in med seboj povezano. To so tiste rezerve. Ko bomo enotno pristopali k temu problemu, bo dela za vse dovolj.

**Ali je možno, da bi država in Cerkev delovali bolj poenoteno, da bi združile moči v skupnih ciljih in na skupnih projektih. Kakšen je vaš pogled na to sodelovanje?**

Če bi bilo stanje normalno, potem bi pač zunanje ministrstvo oziroma državni sekretar za Slovence po svetu, v zdomstvu in zamejstvu v svoj program vključeval tudi Cerkev. V splošni skrbi za naše ljudi, bi se namreč zavedali tudi pomena duhovne oskrbe za tiste, ki pač to potrebo imajo in jo želijo. Sam sem se ob imenovanju že srečal z državno sekretarko Mihaelo Logar in navezal z njo prve stike. Verjetno pa bo zdaj nekaj zastojev zaradi zamenjave ministrov. Zelo sem prosil, da bi prek državnega sekretariata omogočili regularne volitve vsem slovenskim volilnim upravičencem po vsem svetu. To je ena od stvari, ki je letos aktualna. S tem bi ljudje, ki so na neki način vezani



Na obisku pri rojakih iz Šentvida v Brisbanu

na domovino, čeprav živijo v drugačnem okolju, čutili, da imajo domovino, da jih nekdo jemlje resno, da so slovenski državljani in da želijo pri tej državi tudi sodelovati.

**Ali je možno, da bi vse to uredili z zakonom, da ne bi bilo vse odvisno zgolj od trenutne politične volje?**

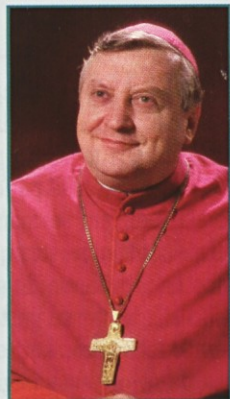
Glede tega bo treba dobro preučiti in pregledati, kako te zadeve rešujejo druge države, zlasti v naši bližini, recimo Hrvatje, Italijani, Poljaki, Čehi in Madžari. Gotovo bi se dalo po njihovem zgledu tudi pri nas pripraviti medsebojne dogovore, ki bi imeli trajnejši domet. Nikakor ni dobro, če je vse odvisno samo od trenutne politike ali samo od cerkvene strani. Zagotoviti je treba dogovor ali sistem, ki bo normalno urejal to področje in ne bo odvisen od zamjenjave odgovornih oseb.

**Na zadnjem sestanku Zveze v Tinjah smo veliko govorili o nujnosti povezovanja pastoralnih izkušenj na tujem s tistimi doma. Tako bodo tudi doma bolje spoznali življenje naših rojakov po svetu. Ali je to mogoče uresničiti in kaj je treba narediti, da se bo vez z domovino okrepila?**

Na pastoralnem področju ni informacij nikoli preveč. Problemi, nerazumevanje, 'podtikanje ali obsojanje velikokrat izvirajo iz slabe informiranosti, iz premajhnega znanja in nepoznavanja razmer. Zato je informacija o življenju enih in drugih prva stvar, ki jo moramo vključiti v vsa sredstva množičnega obveščanja, da si bomo lahko ustvarili popolnejšo podobo življenja v nekem okolju. Samo tako bomo lahko objektivno presojali potrebe in delo duhovnikov. Prav naše misije, postavljene sredi drugih narodov, so nekakšen most med domačimi izkušnjami in izkušnjami iz tistih dežel, kjer te misije obstajajo. Drug drugega lahko s tem bogatimo, kajti zakonitosti so na vseh področjih bolj ali manj enake. Nekje se problemi pojavijo prej, drugeje pozneje; ko položaj v domovini primerja s položajem v deželi, v kateri živi, lahko vidi, da bo tudi doma prej ali pozneje določena problematika prišel na tapeto. Mislim, da povezovanja in izmenjav izkušenj ni nikoli dovolj. Seveda so za to mrežo medsebojne povezanosti potrebna tudi določena sredstva, in tukaj pričakujemo pomoč države, da bo tako podprla duhovno oskrbo naših rojakov po svetu, ker je po mojem mnenju nekaj čisto normalnega; kot podpira kulturno, športno in zabavno, tako tudi duhovno področje.

*Pogovarjal se je Ljubo Bekš*

Škof Alojz Uran je bil rojen 22. 1. 1945 v Spodnjih Gamelnah, v župniji Šmartno pod Šmarno goro, očetu Alojziju (njegova rojstna hiša ima okrog 300-letno tradicijo in ohranja prvotni priimek pri Uranu - nekdanj "Vranu") in materi Jožefi, roj. Komatar (mama izhaja iz številne družine pri "Janezu" v Grabnu - uradno Golo Brdo - pri Medvodah, župnija Preska).



Ima še dve starejši sestri Pepco (roj. 1934) in Francko (roj. 1935), tri nečake in eno nečakinjo, tri pranečake in tri pranečakinje.

Osnovno šolo (do 5. razreda) je obiskoval v Šmartnem pod Šmarno goro. Ker pa ga je šolski ravnatelj zaradi ministriranja in petja v cerkvenem zboru stalno nadlegoval, se je pozneje prešolal v Ljubljano na Bežigrad, kjer je obiskoval tudi gimnazijo.

Po maturi 1. 1964 je vstopil v bogoslovje in začel študij na Teološki fakulteti v Ljubljani. Vojaški rok je odslužil v kazenskem bataljonu na Ohridu v Makedoniji.

V duhovnika je bil posvečen 29. 6. 1970 v ljubljanski stolnici po rokah nadškofa Jožefa Pogačnika.

Tri leta je kaplanoval v stolnici, nato je v Rimu tri leta študiral andragogiko in katehezo odraslih in jo zaključil z magisterijem. Na posebno nadškofovo željo se je vrnil in prevzel vodenje malega semenišča pri sv. Petru v Ljubljani, ki mu je zaradi pomanjkanja kandidatov grozilo zaprtje. Žal tega, kljub mladi moči in velikemu navdušenju, ni mogel preprečiti. Leta 1980 je bil nastavljen za župnika v ljubljanski župniji Šentvid, kjer je ostal do konca leta 1992.

16. decembra 1992 je bil imenovan za ljubljanskega pomožnega škofa, 6. januarja 1993 pa mu je papež Janez Pavel II. v Rimu podelil škofovsko posvečenje.

Poleg redne pomoči nadškofu Alojziju Šuštarju in sodelovanja v Slovenski škofovski konferenci je opravljal več drugih nalog: je arhidiakon v Ljubljani in okolici (47 župnij), stalni član slovenskega in škofijskega pastoralnega sveta, predsednik Slovenskega katehetskega sveta, predsednik škofijskega umetnostno-gradbenega sveta (do prihoda nadškofa Rodeta), voditelj škofijskega odbora za duhovne poklice, odgovoren za pastoralo mladih in za duhovne poklice pri SŠK.

## POSPRAVLJANJE

**P**avli je doslej vedno uspelo pred velikonočnimi prazniki temeljito pospraviti in počistiti vso hišo, vrt okrog hiše pa je prepustila Tomažu. Seveda je morala tudi tam še marsikaj postoriti. Tiste drobne, a nadvse pomembne stvari, ki jih moški preprosto ne vidijo. Letos pa je bilo vse drugače. Deževen april, še bolj kot prejšnja leta, je vse postavil na glavo. In čeprav so bili prazniki tako pozno kot še nikoli, Pavli kar ni uspelo najti časa, da se loti temeljitega pospravljanja. Takoj, ko se je v maju razjasnilo, se je lotila čiščenja. To ji sicer ni bilo v veselje, toda v ritmu njenega življenja kot da bi nekaj bistvenega manjkalo, če ne bi bilo pospravljanja. Tomaž se je prestavljal iz kuhinje v dnevno sobo in potem v svojo sobo in nato spet v kuhinjo. Toda kamorkoli je že šel, povsod ji je bil v napoto. "Daj, spravi se že nekam, saj vidiš, da si mi ves čas pod nogami," se je Pavla obregnila ob Tomaža. "Lahko bi ti kaj pomagal," se je Tomaž ponudil. "Najbolj mi boš pomagal, če zbríšeš," je Pavla gladko zavrnila Tomaževo ponudbo. Nekoliko je Tomaža prizadelo to, da je hotela vedno vse narediti sama, ampak dovolj dolgo sta že bila skupaj, da se je tudi tega navadil. In če je čisto iskren, si mora priznati, da mu je zlasti v zadnjem času to kar pogodu.

Toda občutek, da je odvečen, ga je spremljal, ko je odhajal po stopnicah. Biti odvečen? Čemu ta občutek? Saj je vse jasno. Pavla je vse življenje pospravljala sama in bo tako delala do konca. Čemu bi se ji vsiljeval? Tomaž je dvignil pogled. Narava je postajala en sam dišeč cvet, razprostirajoč se na zeleni preprogi. Neprijeten občutek je odnesel s seboj prvi sunek toplega vetra. Zdelo se mu je, da so vrtovi, ceste, drevoredi, ulice in parki, da je vse do obzorja, do koder mu seže pogled, počiščeno in pospravljeno. Kot da je tudi tukaj bil na delu nekdo, ki je kar čez noč vse pospravil in polepšal.

"Ta svet je res lep," je Tomaž naglas izrazil svoje občutke. In tako kot se je prej Pavli ponudil, da ji pomaga polepšati dom, je pomislil tudi zdaj.

"Lahko tudi jaz kaj prispevam k temu, da bo ta svet lepši?" Najti, odkriti moram svojo vlogo, svoj del odgovornosti v velikem in majhnem svetu, v velikih in majhnih stvareh! Svoj del odgovornosti? Odgovoriti moram na vprašanja, ki mi jih postavlja ta trenutek, ta sončen delček majskega dne?

Kako? Kako polepšati svet? Predvsem s tem, da ga sploh vidim, da se mu čudim, da Tistemu, ki ta svet že od začetka pospravlja in ureja, rečem hvala.

V zimi in mrazu poškodovana drevesa so si prizadevala zaceliti rane. Maj si je ustvarjal nov obraz. Vse si je nadevalo barve življenja. Res, tudi narava je pospravila in počistila svoje domove. In tam, kjer ji to ni povsem uspelo, je novo bujno življenje preraslo tisto, kar je odmrlo. Sveže trave so prerasle nepokošeno in osušeno travo minule jeseni.

Tomaž se je vrnil s sprehoda. "Veš, Pavla, tudi če ti ne bo uspelo vsega pospraviti, bo narava, no, kako bi rekel, se bo vse kar samo od sebe uredilo." Tomažev pomirjajoči ton ni Pavlo prav nič pomiril. Nasprotno.

"Vse življenje čistim, pospravljam, in spet čistim. Me prav zanima, kaj bi bilo, če bi čakala na tvojo naravo." "Že, že, Pavla, saj imaš prav. Toda poglej skozi okno, poglej to cvetočo češnjo. Nisi je ne čistila ne pospravljala, pa vendar se celo najlepša nevesta ne oblači njej enako."

*Jože Urbanija*





## PASTORALNI IZZIVI MED SLOVENCMI PO SVETU IN V DOMOVINI

**Z**veza slovenskih izseljenskih duhovnikov in njihovih pastoralnih sodelavcev v Evropi se je od 13. do 17. marca zbrala na že 86. pastoralni konferenci, tokrat v Tinjah na avstrijskem Koroškem.

Na letošnjem srečanju so se spraševali, kako povezati pastoralo med rojaki v izseljenstvu s pastoralo v domovini in zamejstvu. Srečanje na Koroškem, v nekdanji zibelki slovenstva in državnosti, je privabilo veliko gostov in predavateljev.

Prvi gost oziroma že kar "član" zveze je bil ljubljanski škof Alojz Uran, ki je pred kratkim od koprškega škofa Metoda Piriha sprejel v oskrbo nov del Gospodovega vinograda, ki pokriva vse naše rojake po svetu. Zbranim je orisal utrip v domovini ter spregovoril o težavah, s katerimi se srečuje domača cerkev pri pastoralni in v družbi. Obljubil jim je, da bo nadaljeval delo prejšnjega narodnega ravnatelja za rojake po svetu in da je zaupano mu vlogo sprejel z veseljem.

Popoldne se je zbranim pridružil dr. Jože Marketz, župnik na Radišah in urednik koroške Nedelje. Življenje Cerkve in pastoralno delo med slovensko manjšino na Koroškem je bila tema, s katero je vzbudil zanimanje med poslušalci. Drugi gost, dr. Vinko Ošlak, pa je bolj naglasil narodnostno vprašanje med koroškimi Slovenci. Njegove iskrene in velikokrat zelo iskrive misli so pri slovenskih izseljenskih duhovnikih ustvarile novo podobo življenja med zamejci, kot ga vidi nekdo, ki ni del njih, pa vendar živi in deluje med njimi. Oba predavatelja sta poudarjala pomembnost povezovanja slovenske narodnostne pripadnosti z njegovo vernostjo.

Naslednji dan se je duhovniška skupnost posvetila svojim notranjim temam. Ocena stanja slovenskega izseljenstva v Evropi je odkrivala, kako je izseljenstvo čedalje bolj pereče vprašanje zahodnih družb. V procesih globalizacije, ki se jim podrejata gospodarstvo in industrija, je prav ta del prebivalstva združujoče se Evrope zelo na udaru.

Kot na vsakem srečanju so tudi tokrat spregovorili o vlogi njihove revije Naša luč, Janez Rihar pa je poročal o delovanju Rafaelove družbe v Ljubljani. Ta vse bolj postaja

kraj, kjer se izmenjujejo informacije o življenju naših rojakov po vsem svetu.

Tretji del konference je obsegal pogovor z voditelji škofijskih pastoralnih služb in nekaterimi predstavniki Cerkve na Slovenskem iz vseh treh škofij o potrebnih novih povezavah izseljenstva z domačo Cerkvijo. V pogovoru so iskali možnosti, kako naj tudi Cerkev v domovini razvija nekaj več čutenja za vprašanja izseljenske pastorale, kamor spada tudi spremljanje ljudi na poti tako znotraj države kakor svojih rojakov po svetu. Z boljšim sodelovanjem župnij v domovini bi lahko vsi dosegli mnogo več. Slovenci po svetu pričakujejo, da jim domovina stopi naproti.

Člani zveze so se poslovili od koprškega škofa Metoda Piriha, ki je enajst let več kot uspešno obiskoval in podeljeval zakramente našim razseljenim rojakom na vseh petih celinah sveta.

Katoliški dom prosvete v Tinjah je tako spet pokazal, da ostaja s svojo prijaznostjo in odprtostjo zares dom vseh Slovencev, ki ostajajo zvesti Bogu, narodu in domovini.

*Ljubo Bekš*



*Udeleženci sestanka Zveze v Tinjah*

## PRAVO MIŠLJENJE O TUJCU

**N**aš svet je čedalje bolj poln ljudi, ki ne morejo mirno in zadovoljno bivati v svoji deželi, v svojem kraju, na svoji domačiji. Nasilje in lakota jih poganjata od doma na tuje, predvsem v dežele, kjer je večja blaginja in mir.

V naši reviji se posvečamo tem vprašanjem in tem usodam ljudi, predvsem pa slovenskemu izseljenstvu. Vemo, da se moramo povezovati z vsemi ljudmi, ki jih doleti podobna usoda. Tako je morda dobro, da se ustavimo ob molitvenem namenu, ki ga je Cerkev ponudila molivcem vsega sveta pretekli mesec. **V središču molitvene prošnje postavlja usodo begunstva in izseljenstva. To nagovarja nas in tudi ljudi v domovini.** Vsi moramo vsaj kdaj razmisliti tudi o teh vprašanih malo bolj temeljito.

Poskušajmo slediti besedam molitvenega namena.

*Da bi kristjani velikodušno sprejemali begunce in priseljence, tako da bi ti mogli izkusiti dobroto Boga, Očeta vseh ljudi.*

**Med nami se je pojavil obraz tujca, ki nas moti.** Moti nas že sam obraz, kaj šele, če pomislimo na njegovo drugačno obnašanje, govorico, jedi, oblačenje in kulturo sploh. Svet okoli sebe smo si uredili po naše in dosegli visok standard, pa pridejo ti ljudje, tako drugačni od nas, ki ne znajo ceniti vsega tega, in živijo drugače.

*Da bi kristjani velikodušno sprejemali begunce in priseljence, tako da bi ti mogli izkusiti dobroto Boga, Očeta vseh ljudi.*

Te besede nas vodijo k temu, da opazujemo sebe in ne njih. In tedaj moremo ugotavljati, da smo ob njih nervozni mi, mi smo moteni. Obenem pa nam te besede postavljajo pred oči resnico našega življenja, da nam ta svet ne zadošča in da ni ta naše stalno prebivališče. Usoda beguncev je torej tudi naša usoda. Na tem svetu bomo prej ali pozneje in vedno znova doživeli negotovost tujcev.

**Eden takih motilcev po človeško narejenega miru je bil in ostaja tudi Jezus - Bog, ki je prišel med ljudi.** Tisti, ki njegovo oznanilo prenašajo naprej, so vedno znova moteči dejavnik, kamorkoli pridejo. Pogosto niso dobrodošli, zmotijo in nadlegujejo ustaljeni red bolj ko drugi prišleki. In vendar morejo v njih domačini vedno znova odkriti božje poslanca. Tako moramo tudi mi v prišlekih in beguncih gledati nekakšne poslanca nebes. Iščejo nekaj

boljšega na svetu, bežijo pred nasiljem in lakoto, da bi tudi oni na teh poteh našli končno smisel vsega svojega bežanja v Jezusu Kristusu, ki želi vse ljudi privedi k Očetu. Ljudje imamo povsod in vedno le en sam pravi cilj.

**Po naši veri in zaupanju v Boga naj spoznavajo pravega Boga, ki je Oče vseh in smo vsi v njegovi roki.** Iz božje roke pa prihajajo le dobrote. Tako morejo prišleki med nami le po naši dobroti spoznavati pravo dobroto Vsemogočnega. Vsak človek je lačen resnice, ljubezni in dobrote. Stara nabožna pesem pravi: "Duh resnice, Duh ljubezni, \* Gospod te je učencem dal, \* razsvetljuje navi, hotenje, \* pridi, stopi dol med nas." Gospodov Sveti Duh, ki ga je dal svojim učencem, naj bo tudi naš Duh, naj bo naša naravnost, naš način sprejemanja tujcev. Sveti Duh naj v nas in po nas deluje, razlaga in oznanja, da Bog sam skrbi za vsakega človeka in se mu podarja.

Ne bi bilo prav in gotovo slabo za nas, če bi drugim ne dajali tega, kar sami zase pričakujemo od drugih.

jp



*Zbranim na sestanku Zveze v Tinjah je spregovoril tudi zamejski duhovnik na Koroškem dr. Marketz.*

## ČAS NIZKIH UDARCEV



Začenja se Marijin mesec, ko se bo po naših cerkvah zbiralo mlado in staro k šmarnicam in se zaupljivo izročalo Mariji. Gotovo tudi v marsikaterem slovenskem domu na tujem stoji te dni vaza s cvetjem pred Marijino podobo. Ne pozabimo v teh dneh priporočiti kraljici Slovencev ves naš narod.

**Naj vam zaupam, da še nikoli nisem v treh dneh napisal štiri komentarje za Našo luč.** Toda v prvih aprilskih dneh, ko to pišem, se dogodki na slovenskem političnem odru kar prerivajo. Plaz je sprožila Podobnikova napoved, da bodo ministri ljudske stranke 15. aprila stopili iz vlade, ko se bo njegova stranka združila s krščanskimi demokrati. Drnovšek se je hitro odzval, odpustil Podobnikove ministre in predlagal svoje. Za hip je zmedel pomladne stranke in prevzel pobudo, a ti so ga ustavili in pogojujejo svojo podporo novim ministrom s sprejemom večinskega volilnega sistema. Igra je hitra in nepredvidljiva, izid negotov.

Ker nisem ciganka, ne bom napovedoval prihodnosti, ampak se bom ustavil pri sedanjosti in spregovoril nekoliko o stanju duha pri nas, da bi bolje razumeli, v kakšnih okoliščinah poteka ves ta politični predvolilni boj.

**Tokrat se lahko zgodi, da bo prišlo do zamenjave oblasti, zato je kontinuiteta začela popolno vojno proti pomladnim strankam.** Ogenj je odprl humorist Kobal, ko je pred predsednikom Mesičem in očitno zadovoljnim Kučanom označil opozicijsko koalicijo Slovenijo z vulgarnim srbskim izrazom za žensko spolovilo, nadškofa Rodeta je imel za nemškega ovčarja, Marjanu Podobniku je gledal pod odejo itd. Gromek smeh Kučana in njegovega dvora je zmerjalca spodbujal, da je zmerjanje še stopnjeval. Ko so opsovani in popljevani protestirali, so jih mediji razglasili za nestrpneže in ljudi brez smisla za humor, Kobalovo zmerjanje pa za visoko umetnost in satiro. Spet se je pokazala vsa brezobzirnost naslednikov komunizma in njihov popolni nadzor medijev. Boj za demokratične spremembe bo še kako težak, težji kot v Demosovih časih! Takrat so bili komunisti povsod prestrašeni in zbegani, tudi naši, po osmih letih vladanja pa so trdno v sedlu in ne

mislijo več "sestopiti z oblasti", pa naj stane kolikor hoče. Do kod so pripravljene braniti svoje privilegije, se sprašujejo čedalje bolj prestrašeni ljudje.

**Tednik Mag je objavil pogovor z Žarkom Petanom, priznanim pisateljem in satirikom tudi na tujem,** v katerem teče beseda o omenjenih dogodkih. Kako vidi on, ki je sam satirik, Kobalovo početje in razmere pri nas?

"Če pa satira ni duhovita, je grozna. Zapade v neokusno banalnost, nekdo komu reče, da je bik, drugemu, da je osel, p..., tretjemu ... in tako v nedogled. Toda za božjo voljo, to vendar ni satira! Vsaj zmerjati se moramo duhovito, če nič drugega. Potegniti bi morali mejo med, recimo, dobrohotno, čeprav ostro besedo, in žaljivko. To bi morali opraviti strokovnjaki. Pri nas tega nimamo niti v pravni praksi niti v zakonu. Druga stvar: morala bi obstajati politična kultura, ki je prav tako ni. Politična kultura manjka vsem, še najbolj politikom. Tretja stvar: mediji bi morali biti pluralistični, pa niso."

"V zadnjih petdesetih letih je uradno sicer veljala neka morala, tudi neka samokritika, ali kar je pač partija pridigala. A to je bila izmišljotina, čista laž. Upanje v boljše čase pa mi daje tole: skoraj 35 let sem napadal komunizem, kolikor sem mogel. Po tolikih letih pa sem dobil potrdilo, da sem imel prav, saj celo komunisti, ki so še vedno na oblasti, trdijo, da je bil tisti komunizem slab. Se pravi, vsaj zdaj mi dajo prav ... Sam pa trdim, da je slab tudi postkomunizem. Žal pa najbrž ne bom dočkal, da bodo tisti, ki ga zdaj hvalijo, češ da imajo ljudje smeh na obrazu, rekli, da je res bil slab. Zdaj so stvari drugačne, a še ne dobre. Ne bodo te zaprli, če boš rekel, da je nekdo baraba, a zaradi tvojih besed ne boš dobil boljše službe..."

Stalna tarča napadov niso le politični nasprotniki, marveč tudi Cerkev. "Redko hodim k maši. Vem tudi, kaj je Cerkev bila in kaj je narobe naredila. Toda zdaj se norčujejo celo iz papeža, ki se je pokesal. Kdo se je pa v Sloveniji za kaj pokesal? Razen s figo v žepu, mogoče." In kdo je kriv za tako stanje duha na Slovenskem? "Da je tako, kakor je, najbrž ni odgovorna opozicija. Sicer so bile že vse njene stranke v vladi, toda nikoli niso imele odločilnega vpliva - ne ena, ne druga, ne tretja. To je bistveno ..."

**Vse to vrenje še ni doseglo svojega vrha in bo do volitev še veliko zasukov in nizkih udarcev, presenečenj in razočaranj.** Zato je prav, da še zlasti v teh majskih dneh vsi, ki ljubimo svojo domovino, kličemo nanjo Marijino priprošnjo in Božji blagoslov.

Drago Ocvirk

## LETO 2000 – LETO ROMANJ

**K**o je p. Leopold Mandić romal v Lurd, je prišel tudi k votlini in tam videl redovno sestro, kako goreče moli. Bila je slepa. Stopil je do nje in jo vprašal, ali je pripravljena odstopiti milost ozdravljenja neki ženi, ki je bila tudi tam pri votlini in prosila za svoje ozdravljenje. Sestra je bila takoj pripravljena in v tistem trenutku je bila žena ozdravljena.

Na določenih krajih in v določenem času deli Bog posebne milosti.

Romanje v te kraje utrjuje našo osebno vero, nas tesneje povezuje v skupnost - občestvo Cerkve, ki je Božje ljudstvo na poti - v "obljubljeno deželo" - v nebeško kraljestvo. Z romanjem lahko zase ali za druge izprosimo kakšno posebno milost.

### Papež Janez Pavel II. - svetoletni romar

Tudi sveti oče se je odločil iti v tem svetem letu kot romar po poti odrešenja, to je po sledih očaka Abrahama, Mojzesa in našega Gospoda Jezusa Kristusa. Prvo romanje v **Ur na Kaldejskem, kjer je zdaj država Irak, je moral opraviti le v duhu, ker mu tja niso dovolili.**

**Drugo, tridnevno romanje v Egipt,** je opravil meseca februarja. Višek romanja je bil na gori Sinaj, na kraju, kjer se je Mojzes srečal z Bogom v gorečem grmu in kjer je prejel deset zapovedi. Papež je na tem kraju poudaril, da je teh "deset besed" (zapovedi) danes in za vedno edina prihodnost za vso človeško družino. Deset zapovedi je tudi del skupne tradicije kristjanov, judov in muslimanov.

**Od 20. do 26. marca je obiskal Jordanijo in Izrael.** Tja je šel najprej kot romar, hkrati pa tudi kot prerok in apostol. Njegova srčna želja je bila: povezati to, kar raste iz skupnih korenin, torej judovstvo, krščanstvo in islam, za Katoliško cerkev pa izprositi novih duhovnih poklicev, da se bo evangelij v tretjem tisočletju lahko oznanjal med vsemi narodi. Sadovi tega romanja so bili očitni in prek medijev posredovani vsemu svetu. Nekateri smo bili tudi priče teh "čudežev", kako so namreč vsi po vrsti pričakali in sprejeli ter prisluhnili in sledili svetemu očetu.

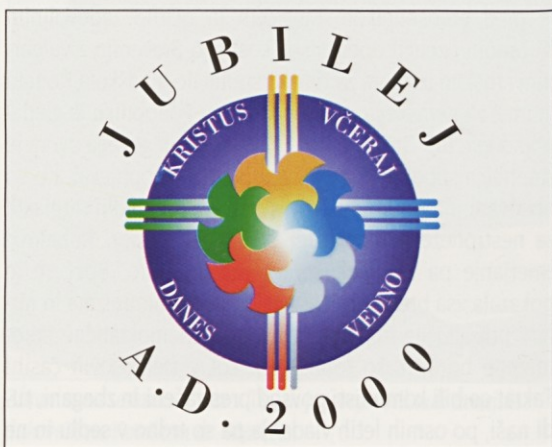
Janezu Pavlu II. je uspelo - prvič, od kar je bila ustanovljena država Izrael -, **da sta se srečala vrhovni rabin in najvišji predstavnik muslimanov v Jeruzalemu, da sta povedala vsak svoje mnenje in si podala roke.** Romanje je

obrodilo sadove na ekumenskem področju, pri zbliževanju s pravoslavnimi in drugimi Cerkvami vzhodnega obreda, pri utrjevanju diplomatskih vezi med Izraelom in Vatikanom. Papež je znova vzpodbudil bližnjevzhodna mirovna prizadevanja.

**V petek, 24. marca, je papež maševal pred 100.000-glavo množico,** med katero je bila polovica mladih iz neokatehumenskih skupnosti z vsega sveta (120 tudi iz Slovenije s škofom Alojzjem Uranom). Mladim je oznanil Jezusov govor na gori, ki je "dopolnitev" prerokov stare zaveze in razodetja na Sinaju: "Blagor vam, ki ste ubogi v duhu, krotki in usmiljeni, žalostni, žejni pravičnosti, čisti v srcu, ki delate za mir, ki ste preganjani! Mladi Svete dežele, mladi vsega sveta! Odgovorite Gospodu s srcem, ki je pripravljeno in odprto! S pripravljenim in odprtim srcem, kakor je bilo srce velike galilejske hčere Marije, Jezusove matere."

**Na Gori blagrov, nad Genezareškim jezerom,** kjer je Jezus poučeval in po vstajenju tudi razposlal apostole: "Pojdite in učite vse narode,... Jaz sem z vami vse dni do konca sveta" (Mt 27, 19-20), je v popoldanskem delu "Jezus" spet poklical mlade, da kot apostoli vse zapustijo in gredo za njim. Gotovo lahko vidimo znamenje - "čudež" v tem, da je v svetem letu 2000 okoli 2000 mladih fantov izrazilo pripravljenost, da se pripravijo na duhovništvo in okoli 2000 deklet, da vstopijo v samostane ter v molitvi podpirajo oznanjevalce. Sadovi papeževega romanja ter romanja mladih so velik dar Cerkvi in vsemu človeštvu.

J. Šket



# PREMISLEK O SLOVENSKEM IZSELJENSTVU

**T**isti del slovenske Cerkve, ki je po vojni živel zunaj meja domovine, je utrpel približno tako škodo zaradi komunističnega režima kakor Cerkev v domovini. V domačem kraju je bil verni človek pri izražanju vere v javnosti zaničevan in odrinjen v cerkev in farovž, vendar je čutil korenine. Zunaj domovine pa je bil sicer v življenju po veri bolj prost, vendar izkoreninjen, izpostavljen vetru in nezdravemu okolju, odrezan od korenin svojega lastnega duhovnega sveta in svojega kraja. Kaj je težje, ni povsem enoumno. Vsak najprej zase ve, kako je težak njegov križ. **Po tej neljubi dobi si zdaj prizadevanje za obnovo nekdanjih oblik organizirane pastoralne skrbi tako doma, kakor med izseljenci.** Na vrat na nos se na dobro ne spremeni nič. Tega se moramo lotiti načrtno in premišljeno z občutkom, kaj je danes mogoče, in s premislekom, kaj je treba vnovič vzpostaviti. Eno od pastoralnih polj, ki zadeva tako Cerkev v domovini kot slovenske kristjane na tujem, je migrantska pastorala.

**Nekatere organizacijske zamisli in tem odgovarjajoče ustanove bi bilo treba enostavno obnoviti.** Doba med prvo in drugo svetovno vojno je glede organizacij, ki so se zavzemale za slovenske izseljence, izoblikovala kar nekaj zelo dobrih modelov povezovanja in oskrbovanja slovenskih migrantov in vezi z domovino. **Predvsem mislim na Rafaelovo družbo in njene mnogovrstne dejavnosti in pobude,** nekatere so obrodile zavidljive cvetove in sadove v korist razseljenih rojakov. Zato je prva želja in namen iskati in pretresti, kako bi ta družba v slovenski Cerkvi spet zaživela. V rast in cvet pa lahko požene samo, če bo ozemljena, če bo imela korenine razpredene po župnijskih pašnikih božjega vinograda po dolgem in počez prek slovenskega prostora. Naša zamisel je, da bi morale najprej zaživeti dejavne podružnice Rafaelove družbe po župnijah, iz katerih je veliko ljudi v preteklem stoletju odšlo na tuje, pozneje po povsod.

**Naloga Rafaelove družbe bo najprej narediti slovenskega vernika občutljivega za slovensko migracijo.** Nalašč uporabljam besedo **migrant**, **migracija** in menim, da bi se morala uveljaviti, ker se z njo vsaj nekoliko izognemo tistemu romantično-narodnjaškemu izrazu, ki razmerje domovina-izseljenstvo posreduje bolj na čustveni ravni, s čimer pa pred domačo javnostjo navadno pokrijemo vso ostalo resnico o našem človeku

na tujem. Migracija je težavna zadeva, je resna naloga predvsem na narodnokulturni in religiozno-kulturni ravni. Gre za temeljne postavke človekovega samorazumevanja in samovrednotenja, to pomeni namreč beseda identiteta.

**Nekaj stereotipov, klišejev v mišljenju je tudi v domači Cerkvi** ovira za pošten pristop k migracijskemu vprašanju našega naroda in naše Cerkve. Nekaj teh, ki zadevajo duhovnike in ki so iz cerkvenih krogov, lahko naštejemo: *kaj boste zapravljali čas in moči tam zunaj za nekaj ljudi, ko pa je doma toliko dela, samo zaradi denarja vztrajate zunaj, to so umirajoče fare, kar bo ostalo slovenskega, je doma, kaj si pa 'ušpičil', da moraš ven, itd ... Res je, da smo izseljenski duhovniki odhajali na tuje večinoma neopazno, mimogrede.* Nihče nam ni izročil misijonskega križa, nihče ni opravil kakšnega pripravljalnega tečaja, kaj šele študija, nihče ni prišel doma na idejo, da bi nas poleti zbral in naše delo ter slovenske izseljenske župnije predstavil širši javnosti. Za kaj takega ni bilo pravega razpoloženja, saj se nas je držal sum sovražnega delovanja. Delo izseljenskih duhovnikov so oblastniki uporabljali za dokaz slovenskim škofom in javnosti, da je Cerkev nepoboljšljivo sovražna lastnemu ljudstvu. Ni bil redek očitek: Vi se tam greste nekaj, mi pa imamo zaradi tega težave.

(se nadaljuje) jp



*Delegat Janez Pucelj se je v imenu slovenskih izseljenskih duhovnikov škofu Metodu Pirihiu zahvalil za požrtvovalno delo, ki ga je v enajstih letih opravljal kot narodni ravnatelj za Slovence po svetu.*

## Vlada je padla, živila vlada!

"Na glasovanje dajem predlog predsednika vlade, da se ministre iz vrst Slovenske ljudske stranke razreši. Kdo je za predlog predsednika vlade? 31. Kdo je proti? 55. Ugotavljam, da predlog predsednika vlade ni bil sprejet. Ker predlog za razrešitev liste ministrov ni bil sprejet in s tem ni bila izglasovana zaupnica vladi, mora državni zbor na podlagi prvega odstavka 117. člena ustave v 30 dneh izvoliti novega predsednika vlade ali pa dosedanjemu predsedniku pri novem glasovanju izglasovati zaupnico. Do takrat vlada opravlja tekoče posle. S tem zaključujem prvo točko dnevnega reda 44. izredne seje... Lep pozdrav in lep vikend vsem," je ob koncu izida glasovanja (8. 4. 2000) povedal predsednik državnega zbora Janez Podobnik.

Tako se je zgodil četrti padec vlade v samostojni Sloveniji in tretje vlade premiera dr. Janeza Drnovška.

"Ne bo več pregrad, v prihodnje bo samo ena stranka in današnja sobota napoveduje združitev med obema strankama.

### Odmeva:

Zelo sem vesel, da smo bili v SLS in SKD zavezniki pri enem od ključnih projektov, ki lahko Slovenijo popelje naprej," je po razpletu v državnem zboru na slavlju v prostorih poslanske skupine SLS povedal Lojze Peterle. Marjan Podobnik pa ga je dopolnil: "Na novih temeljih bomo gradili na drugačen način, ob tem, da te koalicije (z LDS) ne razdiramo s sovraštvom. Bilo je storjenega marsikaj pozitivnega in ministri SLS smo ponosni na delo v tej koaliciji." Da bi bila zgodba o uspehu popolna, pa je le manjkal košček. Pri nazdravljanju s kapljico rujnega in nazdravnem govoru je manjkal predsednik SDS Janez Janša.

Ljubljana, 6. aprila 2000

### Poziv Komisije Pravičnost in mir parlamentarnim strankam

## ZA SPOŠTOVANJE DEMOKRATIČNO IZRAŽENE VOLJE DRŽAVLJANOV IN ODGOVORNO RAVNANJE OB VKLJUČEVANJU V EVROPSKE INTEGRACIJSKE TOKOVE

Komisija Pravičnost in mir pri Slovenski škofovski konferenci meni, da je po najnovejših notranjepolitičnih dogodkih slovenska država v razmerah, ki od vseh nosilcev političnih funkcij zahtevajo veliko mero odgovornosti in državotvorne zavesti. Deset let po prvih svobodnih volitvah smo pred letošnjimi volitvami v ključnem obdobju za realizacijo temeljnih nacionalnih ciljev, med katerimi je enakopravna in polna vključitev v evropske integracijske tokove prednostna naloga in je deležna širokega nacionalnega soglasja.

Za uveljavitev in spoštovanje vloge državljana kot osnovnega nosilca demokratične suverenosti vsake oblasti in za stabilizacijo negotovih političnih razmer je ključnega pomena pravočasna uzakonitev neposredno in demokratično izražene zahteve državljanov po takem volilnem sistemu, kot so ga sami predlagali in izglasovali na referendumu. Poslanci so pri tem vezani tudi na ustavnopravni red in odločbo

Ustavnega sodišča (št. U-I-12/97 z dne 08/10-1998). Zato Komisija Pravičnost in mir pri SŠK poziva vse nosilce javne oblasti, da pravočasno ravnajo v smislu teh osnovnih zahtev demokratične kulture.

Za vključevanje Slovenije v Evropsko zvezo so odločilni naslednji meseci. EZ bo z letošnjim poročilom o napredku držav kandidat in o stanju širitvenega procesa za najuspešnejše kandidatke določila roke za dokončanje pogajanj. Če bo ocenila, da Slovenija danih zavez ni izpolnila, obstaja resna nevarnost, da tega zanjo še ne bo mogla storiti, zaradi česar lahko Slovenija celo izpade iz prvega kroga širitve EZ. Njen vstop v EZ bi se s tem odložil v vse bolj oddaljeno in tudi negotovo prihodnost. V interesu Slovenije je zato pravočasno sprejemanje in izvajanje pravnega reda EZ. Pri tem so ključni naslednji meseci, v katerih mora Slovenija nadoknaditi dosedanje zaostanke pri sprejemanju in izvajanju pravnega reda EZ (Slovenija je izpolnila le 60 % lanskih obveznosti). Zato Komisija Pravičnost in mir pri SŠK poziva vse nosilce javne oblasti, da pri reševanju nastale vladne krize upoštevajo omenjena dejstva in ravnajo v duhu odgovornosti za uspešno vključitev v evropske integracijske tokove.

KOMISIJA PRAVIČNOST IN MIR

*dr. Anton Stres, predsednik*

**REKLI SO ...****Beograjski nadškof dr. Franc Perko, Delo, 74/42****Kaj menite o trenutnem političnem položaju v Sloveniji in o položaju Katoliške cerkve?**

Tamkajšnje razmere bolj slabo poznam. V Slovenijo odhajam občasno, toda razmer ne spremljam pobliže. Prihaja do nekakšne nasprotnosti med liberalizmom, ki je nasledil komunizem, in Katoliško cerkvijo. Ponavlja se tisto, kar je bilo pred drugo svetovno vojno. Glavni problem glede Cerkve pa je, da veliko ljudi živi v pretekli komunistični miselnosti in se jim zdi, da je normalno delovanje Cerkve nekaj slabega za družbo. Cerkev pa zahteva le to, da bi bila v državi, v civilni družbi svobodna v svojem verskem delovanju, ne političnem. V to svobodo spada tudi materialna podlaga, saj so vse cerkve, tudi v Sloveniji, prej dobivale podporo od cerkva z Zahoda. Zdaj je čas, da se Cerkev v Sloveniji osamosvoji, tako kot se je na svoje noge postavila država. Do tega mora priti v sporazumu z oblastjo. To ni nikakršno vračanje nazaj, temveč normalizacija odnosov, če Slovenija res želi vstopiti v skupnost svobodnih evropskih narodov.

**Kaj menite o modernizaciji Cerkve?**

Cerkev se nenehno modernizira. Ne more pa modernizirati temeljnih moralnih pravil, ker to ni odvisno od nje - to je božji zakon, ki se je skozi zgodovino vedno pokazal kot pravilna smer in kažipot za prihodnost. Cerkev ne more privoliti v kompromise glede splava ali podobnih zadev. To je božji zakon in samo ta vodi človeka v resnični napredek. Ubiti komaj spočeto človeško bitje zagotovo ni nekaj naprednega, temveč to vleče družbo nazaj in jo pelje v moralno uničenje.

**ZAPISALI SO ...****Do novembra vzporedna sistema številčenja**

Od 30. marca 2000 v Sloveniji uradno deluje vzporedni sistem številčenja v telekomunikacijskem omrežju. Uporabniki telefona bodo lahko do novembra uporabljali stari ali novi sistem številčenja. Namesto 12 omrežnih skupin je po novem 6 področnih kod, njihove številke bodo sestavljene samo iz dveh števk in ne bodo vsebovale šestice. Po novem bodo vse naročniške številke sedem-

mestne. Spremenilo se bo okrog 95 odstotkov naročniških števil.

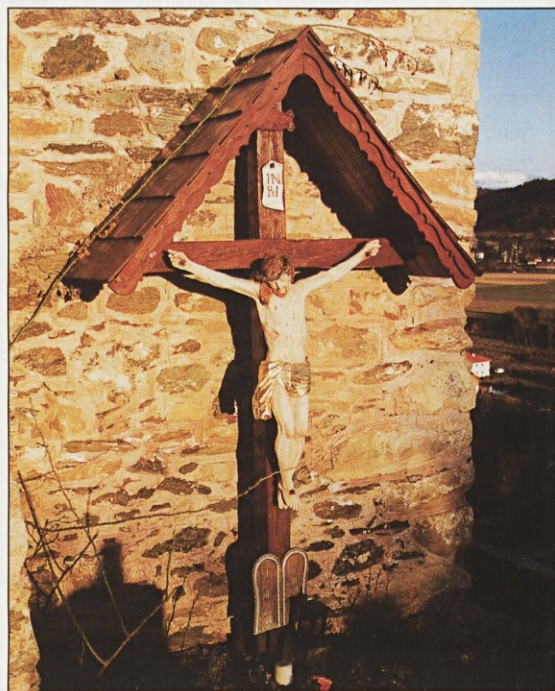
In kako lahko naročniki izvedo novo telefonsko številko? O svoji so bili obveščeni že z računom za telekomunikacijske storitve, ki so ga prejeli na dom v prvih dneh aprila. Druga možnost je, da novo številko na podlagi stare izvedo na spletni strani z naslovom [www.tis.telekom.si](http://www.tis.telekom.si). Pokličejo lahko 086, nato vtipkajo (dosedanje omrežno skupino in) staro številko, odzivnik pa jim pove (novo področno kodo in) novo naročniško številko. Nove številke so na voljo tudi na informacijah 988.

*Telekom Slovenije*

**Deseta obletnica prvih demokratičnih volitev**

V Sloveniji smo aprila praznovali deseto obletnico prvih večstrankarskih volitev, ki so potekale 8. in 24. aprila 1990 in na katerih je s prepričljivo večino zmagala združena opozicija Demos.

V skupščino je prišlo deset strank: Stranka demokratična zveza - Narodna demokratska stranka (ki se je nato razcepila in del poslancev se je priključil novoustanovljeni Demokratični stranki, ki je tudi sestavila svoj poslanski klub), Socialdemokratska stranka Slovenije, Slovenska kmečka zveza-Ljudska stranka, Zeleni Slovenije, Liberalna



stranka, Slovenski krščanski demokrati, Stranka demokratične prenove, Liberalno demokratska stranka, Socialistična stranka Slovenije, poleg njih pa še predstavniki obeh manjšin in nekaj neodvisnih kandidatov. Neposredno pa je bilo izvoljeno tudi predsedstvo republike: za predsednika Milan Kučan, za člane pa Matjaž Kmecl, Ivan Oman, Dušan Plut in Ciril Zlobec.

Ustanovna seja nove skupščine je bila 17. maja 1990. Za predsednika je bil izvoljen France Bučar, predsednik republike pa je mandat za sestavo nove vlade zaupal predsedniku SKD Lojzetu Peterletu, ker so krščanski demokrati znotraj Demosa dobili največ glasov; 27-članska vlada je bila izvoljena brez večjega nasprotovanja.

STA

## Kost za glodanje

Bi rekli, nič novega! Zadnje predavanje nadškofa Rodeta v Mariboru in sledeči komentarji. Nič novega! Na mestu so bili še pred nadškofovimi prihodom pripravljeni snemalci vseh pomembnejših televizijskih hiš, novinarji, ki so čakali. Ne na nadškofovo predavanje, pač pa na kaj, kar bo, kot se reče, "kost za glodanje". V dvehurnem predavanju, se jim je zdelo, so to našli. **Seveda: šola. Predavanje in njegova vsebina nista bila več pomembna, pomembna je bila samo še "kost za glodanje".** Nikogar ni več zanimalo temeljno sporočilo dvehurnega predavanja, ne kaj je nadškof zares povedal. Vse skupaj izzvani tako, kot bi dokazovali, da ni Boga, ker v Svetem pismu tako piše ("Bedak pravi v svojem srcu: 'Ni Boga'." - Ps. 14, 1.).

Pri tem je zgoraj povedano zares žalostno. Še bolj pa je žalostno, da se takšna sprevačanja dogajajo prav na velikansko škodo taiste šole, ki jo vsi, ki se oglašajo, tako branijo. **Pri tem so Slovenci zaradi iste šole vznemirjeni.** Ne toliko zaradi šole in njenih učiteljev, za katere je treba reči, da v večini naredijo več, kar jim omogoča naš šolski sistem. Ni treba posebej poudarjati, da je gorenjska "mačja afera" dodobra pretresla Slovence. Prav tako jih je pretresla novica, da je osnovnošolec zabodel svojega prijatelja, prav tako, da je mladoletnik posilil deklico; prav tako, da v šolah varnostniki varujejo večino otrok pred nasiljem; prav tako, da so včasih že osnovnošolci močnejši in predvsem iznajdljivejši od tistih varnostnikov, prav tako - morda smo se na to že kar navadili - da so mnoge šole zamamiljene, itd. Treba se je čuditi, da se vsi tisti, ki so bili tako glasni, z nadškoфом niso strinjali in rekli: "Da, hvala Bogu, da je to enkrat nekdo na glas povedal. Taka šola ni nikogaršnja šola!" Ponovno naj poudarim, ne šola kot učitelji in ne šola kot večina učencev, ki se velikokrat v takšnih razmerah ne morejo več ubraniti vandalizmu, nasilju, mamilom in

poznejšemu propadu lastne eksistence. **Gre za ideologijo, ki pri nas vzpostavlja šolski sistem, ki je kot nekakšen balon v zraku, permissivna šola brez vrednot.** Zakaj taisti mediji ne naredijo ankete, v kateri bi vprašali Slovence, ali so za to, da imamo šolski sistem, ki omogoča nasilje, mamila, vandalizem, mučenje živali, izsiljevanja otrok s strani drugih nasilnejših otrok in vsakovrstni egoizem med mladino. Hitro bi ugotovili, da šolski sistem, ki to omogoča, ni šola, ki si jo Slovenci želijo, da to ni njihova šola. In če bi morda tako razumeli nadškofovo izjavo, da ta šola ni naša šola, bi bilo to bolje za naše mlade rodove.

**Cerkev se seveda ne bori za prevlado nad šolo, za svoj vpliv v strokovnih zadevah šolstva, za "klerikalizacijo" šole in umaknitev svobode svetovnonazorske izbire.** Poziva pa vse segmente civilne družbe, naj vendar pomagajo s svojo kulturo, s svojim znanjem, z vrednotami, ki jih zastopajo, da se bo kaj premaknilo na bolje. Ekscesov med mladimi je vedno več. V primeru gorenjskih mučiteljev mačk so se razbuhtele razprave in mnenja "za in proti". Prav gotovo so fantje za svoja dejanja osebno odgovorni, tega ni moč zanikati. Kajti dejanje, ki so ga storili, je vsega obsojanja vredno in pomeni nikakršen odnos do življenja, tudi do človeškega. **Ostaja vprašanje, kaj storiti, da se kaj podobnega ne bo ponavljalo.** Pri tem more pomagati le tisti, ki ve, kaj so civilizacijske vrednote, ki bi morale oblikovati vzgojne pristope k mladim ljudem. To je v vsaki družbi naloga civilne družbe, kamor sodi tudi katoliška Cerkev. In tu ima kaj povedati, kaj predložiti, kaj pomagati. Ne vsiljivo, sama in ločena od drugih segmentov civilne družbe, za neko lastno, ljudem odtujeno korist, marveč skupaj z drugimi, ki jim je mar za prihodnost slovenskega človeka. In zgolj to je hotel povedati ljubljanski nadškof dr. Franc Rode. To, nič več in nič manj.

Družina 49/15, dr. Borut Košir



**Dr. Jože Jančar odšel v večnost**

V torek, 14. marca, nas je razžalostila vest, da je po neizprosni bolezni odšel v večnost dr. Jože Jančar, zdravnik, psihiater in znanstvenik.

Dr. Jančar, doma iz Žalne na Dolenjskem, bi čez dva meseca, 23. maja, dopolnil 80 let; takrat se ga bomo pri zahvalni maši v bristolski stolnici spomnili vsi domači, člani slovenske skupnosti v Angliji in vsi, ki so ga spoštovali kot človeka in strokovnjaka za zdravljenje in raziskovanje duševnih bolezni.

Dr. Jančar je mirno zaspal doma v Bristolu, v krogu svojih najdražjih - žene in dveh izmed treh otrok (hčerka Sonja živi v Londonu). V Bristolu se je nastanil potem, ko se je po drugi svetovni vojni pridružil protikomunističnim beguncem in zbežal iz Slovenije v Avstrijo. Po uspešno opravljenem študiju medicine na Irskem, si je ustvaril dom in se uveljavil kot zdravnik za duševne bolezni in nevrologijo. Dr. Jančar je kmalu po študiju postal višji zdravnik, leta 1962 pa primarij v dveh skupinah bolnišnic in na dveh klinikah v Bristolu, samo leto pozneje pa je bil imenovan za predavatelja klinične psihiatrije na bristolski univerzi ter zdravniškega člana pritožnega sodišča za duševne bolezni za zahodno Anglijo. Njegova pot se je začela strmo vzpenjati z zbiranjem imenitnih priznanj (objavil je več kot sto znanstvenih razprav, med katerimi je bila knjiga Klinična patologija duševne zaostalosti, ki jo je napisal z dr. Easthamom, priznana kot klasična medicinska knjiga in je bila prevedena v italijanščino). Tako je postal član več britanskih in mednarodnih strokovnih združenj in organizacij - Britanskega združenja zdrav-

nikov - kateremu je tudi več let predsedoval, Kraljevega združenja zdravnikov psihologov, bil je član in predsednik raziskovalnega odbora mednarodnega združenja za znanstveni študij duševne zaostalosti in član konzilija psihiatrične sekcije kraljevega društva medicine, in še bi lahko naštevali. Bil je deležen več častnih nagrad v Angliji in v tujini. Leta 1971 je dobil Burdenovo zlato medaljo in nagrado, l. 1985 je od Mednarodnega združenja za znanstvene študije duševne zaostalosti prejel nagrado za odlične uspehe v zdravstveni literaturi, l. 1980 je bil izvoljen za člana apotekarskega ceha v Londonu in je imel pravico voliti župana Londona, čeprav je živel v Bristolu.

Po dr. Jančarju je celo poimenovana duševna bolezen ("Jančarjev sindrom"), o kateri je prvi poročal. Gre za duševno zaostalost, spastično paraplegijo in motnje v razvoju prstov, ki jo je dr. Jančar opazil pri otroku zdravih staršev, ki pa sta bila krvna sorodnika (bratranca).

Jančarjeva občutljivost in ljubezen do zgodovine, tradicije, posebno pa do slovenstva, njegova marljivost in vztrajnost (v Anglijo je prišel brez znanja jezika in ni mogel takoj nada-



Pokojni dr. Jože Jančar

**LONDON**

**Vsa postna srečanja** župnika s slovenskimi rojaki v Angliji in Walesu so potekala, kot je bilo napisano v oznanilih Bogoslužna sporočila za postni in velikonočni čas. Skoraj vedno je najprej na vrsti Wales, nato pa vsi drugi kraji v Angliji, kjer živijo naše skupnosti - od Londona na jugu, do Rochdalea na severu. Skupaj z Londonom je še vedno 8 slovenskih središč, kjer bivajo naši rojaki, raztreseni po velikem britanskem otoku. Zemljepisne razdalje so primerne tej raztresenosti: od 100 do celo 500 km. Po vseh krajih smo v jubilejnem letu našega odrešenja lepo obhajali sveti postni čas in praznik Gospodovega vstajenja - veliko noč.

**Pred nami je maj**, mesec, ki ga je Cerkev posvetila Božji Materi. Že več kot sto trideset let na Slovenskem obhajamo šmarnice, vsakodnevno pobožnost v Marijino čast.

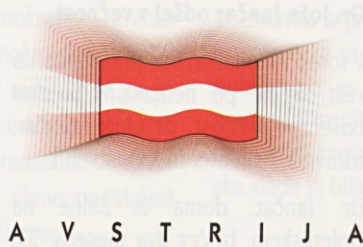
**Naj spomnimo vse rojake, da bomo 23. maja, na večer pred praznikom Marije Pomočnice z Brezij, ki varuje slovenski narod in slovenska izročila v svetu, v svojih domovih prižgali sveče.** Večer bomo preživeli v mislih na krščanska izročila, ki so stoletja vodila naš rod v domovini in tudi danes oblikujejo nas po svetu in narode, med katerimi živimo. Vabimo vse Slovence v domovini in vse slovenske rojake po svetu, da se nam pridružijo.

ljevati študija, ampak se je moral za dve leti zaposliti kot bolničar) ter njegov smisel za človekovo stisko so se oblikovali že v zgodnjih otroških in mladinskih letih, ko so v rodni Dolenjski nanj imeli velik vpliv starši, birmanski boter, župnik Šolar, in bližnji stiški samostan ter nekatere vidne osebnosti, ki jih je tam srečeval, kot dr. Korošec, dr. Kulovec in prof. dr. Jere iz Škofovih zavodov, ki se je zavzel, da je fant nadaljeval študij v Ljubljani.

Dr. Jančar je v Angliji veliko storil tudi za slovensko skupnost. Kmalu po njegovem prihodu je na primer z dr. Kuharjem in msgr. Kunstljem ustanovil in bil prvi predsednik Akademskega slovenskega kluba v Veliki Britaniji, ta je pomagal slovenskim študentom dokončati študij. Obenem pa je bil vse svoje življenje tudi velik dobrotnik katoliške misije in našega doma v Londonu. Zlasti za božič in veliko noč ni nikoli pozabil poslati slovenskemu duhovniku v Londonu velikodušno gmotno pomoč. Vsakokrat ko je poslal svoje pristrčno praznično voščilo s priloženim čekom, je pripomnil, da je priloženi dar za duhovnika namesto nekdanj obvezne "bire".

Smrt dr. Jančarja, staroste in enega najvidnejših slovenskih povojnih izseljencev v Angliji in v svetu sploh, bo v naši skupnosti pustila globoko praznino.

Njegovi ženi Mariji, hčerki Sonji z družino, sinovoma Jožetu z družino in Martinu ter vsem sorodnikom in prijateljem slovenska katoliška misija v Londonu in slovenska katoliška skupnost v Veliki Britaniji izrekata iskreno in čuteče sožalje ter zagotavlja molitve za pokojnega in vse žalujoče.



A V S T R I J A

## LINZ

### 50 let orgljanja Antona Zoreta in 60. rojstni dan Antonije Zore

Prva nedelja v marcu je bila v Linzu nekaj posebnega, saj smo obhajali 50 let, odkar Anton Zore igra orgle, rojstni dan njegove žene Antonije ter njene sošolke Marije Hren iz Ljubljane.

**Dr. Maximilian Aichern** je Zoretu ob tej priložnosti napisal čestitko, ki jo je pri sveti maši prebral konzistorialni svetnik dr. Vencser.

### "Spoštovani

Kmalu bo dvajset let, odkar sem škof v Linzu in od takrat poznam Tebe in Tvojo vsestransko prizadevanje za slovensko skupnost v Linzu. Ti veš, da Tvoje delo zelo cenim. Tvojo večdesetletno službo slovenski skupnosti sem pred nekaj leti že omenil v



Antonija in Anton Zore

jubilejni izdaji, posvečeni nadškofu Šuštarju: "Božjo voljo spolnjevati".

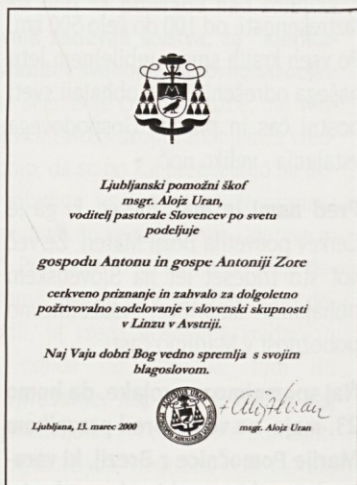
Žetim Ti izreči besedo zahvale za Tvoje zvesto službo organista ter za Tvojo ljubezen in zvestobo do svojega slovenskega naroda in hkrati za Tvojo povezanost in predanost do Avstrije.

Bog naj nakloni Tebi in Tvoji ženi zdravje, da bosta lahko še naprej podpirala svojo slovensko skupnost in soljudi.

... V srčni povezanosti in v visokem spoštovanju,

*Tvoj Maximilian Aichern"*

**Novi ravnatelj Slovencev v zamejstvu, msgr. Alojzij Uran, je ob tej priložnosti slavljencema Zore dal javno priznanje.**



**Koprski škof, Metod Pirih** pa je po pošti poslal svoja voščila in najboljše želje: "Obema izražam pristrčna voščila in istočasno veliko zahvalo za opravljeno delo. Naj Vaju Gospod ohranja pri dobrem zdravju, da bi s svojo službo mogla nadaljevati, po drugi strani pa odkriti in vzgojiti nove ljudi, ki bodo vajino de-



Pevci iz Šmartna pri Slovenj Gradcu so povzdignili jubilej g. Zoreta.

lo nadaljevali. Vaju, vse Vaše in vso slovensko skupnost pristrčno pozdravljam in blagoslavljam."

*Metod Pirih*

Po slovesni maši je v slovenskem centru **dušni pastir Ludvik Počivavšek** tako nagovoril oba slavljenca:

"Spoštovani g. Zore! Ob Vašem 50-letnem orgljanju in službi Cerkvi Vam želim izreči zahvalo v imenu božjega ljudstva.

Vaša glasba je spremljala ljudi ob velikih trenutkih, ko so pred oltarjem sklepali življenjsko zvezo; spremljala jih je, ko so prvič sprejemali Jezusa v svoje srce pri prvem svetem obhajilu; pozneje ob birmi; ob različnih življenjskih jubilejih, pa tudi v najtežjih trenutkih življenja, ko so se poslavljali od svojih najdražjih. Ravno v takšnih trenutkih je glasba tista, ki sega do srca in lahko prizadetim ljudem vlije več tolažbe kot vsaka pridiga ali izrečena beseda.

Mislím, da se mnogi organisti v svoji osební skromnosti ne zavedajo, kako

veliko in odgovorno poslanstvo opravljajo v Katoliški cerkvi.

Spoštovana ga. Zoretova! Ob Vašem rojstnem dnevu Vam želim izreči besedo zahvale za Vašo požrtvovalnost pri naši slovenski skupnosti. Beseda zahvale velja tudi za Vaše petje pri sveti maši in tudi za kuhanje v našem centru.

Naj Vaju Bog še naprej blagoslavlja in spremlja pri Vajinem požrtvovalnem delu za slovensko skupnost v Linzu!"

**Konzistorialni svetnik dr. Vencser** je poudaril, da g. Zore ni orglal samo za slovensko skupnost v Linzu, temveč tudi za Madžare, Poljake, Čehe, Slovake in Avstrijce.

**Nacionalni direktor Toni Štekl** je ob tej priložnosti povabil svoj nekdanji moški zbor iz Šmartnega pri Slovenj Gradcu, da so olepšali bogoslužje in celotno praznovanje. Zaradi zadržanosti niso mogli priti vsi pevci, kljub temu se jih je zbralo za en oktet.

Pri slovesnosti v slovenskem centru je g. Štekl poudaril, da so ravno žene

tiste, ki delajo neopazno, vdano, zvesto in hkrati omogočajo, da se lahko njuni možje posvetijo javnemu delu. Tako je tudi Antonija Zore skrbela za družino in vzgojo otrok in omogočila, da se je lahko g. Zore posvečal orglam, karitasu in drugim dobrotelnim ustanovam.

**Silva Joun** pa je poudarila, da se človek ravno pri obhajanju rojstnih dnevov vpraša, kam leta tako minejo. Hkrati se je zahvalila obema slavljencema za požrtvovalno delo v slovenski skupnosti in tudi za pomoč dušnemu pastirju Ludviku Počivavšku.

Viktor Kerec je osvetlil pomembno vlogo, ki jo ima v vsaki organizaciji ravno voditelj. G. Zore je tisti, ki vodi in organizira petje pri sveti maši, njegovi ženi pa gre zahvala za njeno skrb v kuhinji v slovenskem centru.

Drugo nedeljo v marcu sta obhajali svoj rojstni dan Matilda Grandovec in Anica Sadl. Slovenska skupnost želi obema obilo zdravja in dobre volje in se jima hkrati zahvaljuje za njun velik doprinos naši slovenski skupnosti.

*Lep pozdrav iz Linza*



**B E L G I J A**

**GENK**

**11. marca** smo se v italijanski cerkvi zbrali s posebnim namenom. Vsako drugo nedeljo v mesecu imamo ob 9. uri tam slovensko mašo, pri kateri z

besedo in ljudskim petju doživljamo pravo domače občutje.

Tisti sobotni večer pa sta se združila slovenska pevska zbor **Naš dom** in Slomšek in dostojno povzdignila **slovesnost ZLATE POROKE**.

V navzočnosti sinov Francija in Martina z ženo Magdo in hčerko Vanesso ter številnih slovenskih rojakov in flamskih prijateljev, smo se skupaj s slavljencema **Lojzko in Stankom Novakom** Bogu zahvalili za 50 let skupnega življenja v ljubezni in slogi, v veselju in trpljenju, v zdravju in boleznih. Novakovi so med nami zelo priljubljena družina. Dokler ni pred dvema letoma umrla babica Lojzka, so prepevali v slovenskem zboru in **zastopali kar štiri generacije**. Kljub številnim boleznim, ki si kar "podajajo vrata", so pri njih doma vedrina, zaupanje, petje in molitev. Poleg dejavnosti v slovenski skupnosti, zlasti v društvu Naš dom, so tudi člani društva Slomšek in sodelujejo pri številnih flamskih kulturnih in dobrodelnih društvih.

Med slovesnostjo zlatega jubileja so si vsi "vzeli dopust" in uživali ob ubranih melodijah, ki so jih njim v znamenje priznanja in hvaležnosti prepevali člani obeh zborov. Zlasti mami Lojzki ni bilo nič nerodno otreči solz sreče ob spominih na vse prelepe prilike, ko je skupaj z mamo in možem Stankom, pozneje tudi s sinovoma Francijem in Martinom ter vnukinjo Vanesso v tem ali onem zboru s petjem omogočala drugim rojakom doživljati ljubljeno Slovenijo.

Ob tej priložnosti je bil v naši sredi tudi **generalni vikar škofije Hasselt, Jan Boonen**. Želel se je srečati s slovensko verno skupnostjo pri enem od naših bogoslužij. Prinesel

nam je pozdrave in zahvalo g. škofa Paula Schruersa. Obenem pa se je zahvalil Slovincem, da so svojega duhovnika "posodili" kot župnika v štirih flamskih župnijah.

Po tej zares lepi maši v cerkvi je v lepo okrašeni dvorani Našega doma sledilo praznovanje okrog bogato pogrnjenih miz. Z odra pa so svatovsko dvorano polnile mnoge slovenske melodije.

**Pred 40 leti je bilo ustanovljeno Slovensko katoliško pevsko in kulturno društvo Slomšek**, za kar je imel v glavnem zasluge g. Vinko Žakelj. To je pa že druga zgodba, o kateri bomo brali še kaj lepega in zanimivega. Že zdaj pa si zapomnite, da bomo **40-letnico Društva Slomšek praznovali v Eisdnu v Belgiji 23. septembra letos** (in ne drugo soboto v oktobru, kakor navadno vsako leto) na 40. slovenskem dnevu z začetkom s sveto mašo v cerkvi sv. Barbare ob 16. uri.

**Poslovil se je VINKO JAKOŠ**, član društva Slomšek, več let tudi v upravnem odboru, ter soustanovitelj nekdanje folklorne skupine Vesela mladina in prejemnik številnih priznanj za svoje vestno delo. Rojen je bil 2. februarja 1922 v Podkumu. Z ženo Rezi, roj. Grom, so ju v zadnjih letih zelo pestile razne bolezni. Kljub temu sta ohranjala značilno vedrino. Domači duhovnik ju je vsak prvi petek obiskoval in jima prinašal vir duhovne moči v svetem obhajilu. Dokler sta le mogla, sta redno prihajala k slovenski sveti maši in k vsem prireditvam.

Vinko je umrl v bolnišnici prav v času, ko smo slovenski izseljenski duhovniki imeli svojo redno pomladansko pastoralno konferenco v Tinjah. Tako je bil pogreb brez slovenskega

duhovnika. Kljub temu mu je slovenski zbor Slomšek lepo zapel med pogrebno mašo v cerkvi Naše ljube Gospe v Kempen-Opglabbeeku in na pokopališču, Jože Globevnik pa je v imenu društva Slomšek in v imenu Slovenske misije spregovoril v slovo dragemu, spoštovanemu in zaslužnemu Vinku.

Žena Rezi, otroci Peter, Mari in Ellie z družinami so mu med drugim na spominski podobici zapisali: "Ata, dobro si za nas skrbel. Ponosen si bil na nas, še bolj pa na svoje vnuke. Bil si vedno dobre volje. Na tvojem obrazu je bil vedno prijazen nasmeh. Prijatelji in znanci so te radi obiskovali. Zdaj počivaj v miru. Dobojeval si svoj boj."

Dragi Vinko, zdaj uživaš lepoto Očetove hiše, kjer ni ne bolezni ne bolečine, ne žalosti ne razočaranj, ne trpljenja ne smrti. Priporočamo se Tvoji priprošnji, da bi Te posnemali v veri in dobroti, pa tudi v zvestobi svetim narodovim vrednotam. Počivaj v miru!

Lojze Rajk



**BOSNA IN HERCEGOVINA**

## **SARAJEVO**

Po dolgem času se v imenu skupnice Slovencev, ki se zbira v jezuitski župnijski kapeli sv. Ignacija na Grbavići, v Sarajevu, oglašam z željo, da se nas spomnite v molitvi.

Od prvega srečanja Slovencev pri sv. maši in slovenščini, na martinovo leta

1995, se srečujemo enkrat mesečno; najprej pri maši, nato pa ob čaju in prigrizku ter prepevanju domačih pesmi.

Vendar to ni edina oblika druženja Slovencev v Sarajevu v Bosni in Hercegovini. O zgodovini življenja in delovanja Slovencev v BIH ni veliko napisanega. Največ je o tem vedel inž. Dragutin Murko, ki pa je žal pred enim letom umrl. Tako bo marsikaj zanimivega o Slovencih v BIH utonilo v pozabo.

**Ustavil se bom pri bolj okvirnih podatkih o Slovencih v BIH;** kot so državni uslužbenci in strokovnjaki za rudarstvo, gozdarstvo, izobraževanje ipd. Njihovo organizirano druženje je prišlo do izraza leta 1910 z ustanovitvijo Kluba Slovencev. **Uvodnik NOVIC**, glasila Zveze Slovencev v BIH, opisuje nastanek Zveze takole: "Čeprav smo se Slovenci v Bosni in Hercegovini po začudenju, pomešanem s strahom, v prvih mesecih vojne leta 1992 hitro organizirali, je naše glasilo NOVICE spet izšlo šele jeseni leta 1993 - na triinosemdeseto obletnico ustanovitve Kluba Slovencev v Sarajevu. Pred tem smo že obnovili Slovensko kulturno društvo Cankar, ustanovili humanitarno društvo Slovenka in Društvo prijateljstva Bosne in Hercegovine in Slovenije" (NOVICE, Sarajevo, avgust-september 1997, št. 27-28).

Slovenci so v BIH prihajali tudi med prvo in drugo svetovno vojno, ker so tukaj lažje dobili zaposlitev kot v Sloveniji. Naslednja skupina Slovencev, ki so prihajali v BIH, je bila skupina strokovnjakov v času socialistične Jugoslavije. Med njimi so bili tudi ljudje z določenimi političnimi nalogami in nameni. Večina priseljencev, ki se je poročila, je ustanovi-

la mešane zakone tako glede narodnosti kot glede verske pripadnosti ali politične opredelitve. Ob izbruhu vojne v BIH so se pokazale šibke točke mešanih zakonov. Znaten del neslovenskih partnerjev se je ločil in se priključil svoji nacionalni skupini. Mnogi Slovenci so ostali brez "zaledja", ker so različne oblike dobrodelne pomoči imele nacionalno ali versko oznako. To jih je spodbudilo, da so se začeli organizirano družiti in se skušali povezati, kot to dokazuje zgornji citat iz NOVIC.

**Bolj ali manj so Slovenci organizacijsko povezani v Sarajevu in naslednjih krajih:** Breza, Kakanj, Maglaj, Novi Travnik, Travnik, Tuzla, Vareš, Vitez, Zavidovići, Zenica, V Republiki Srbski pa v Banjaluki.

Najbolj neposredno in praktično se posvečajo slovenskemu izročilu kulturne skupine v Sarajevu, Zenici, Tuzli in Banjaluki. Slovensko kulturno društvo Cankar pripravlja za slovenske kulturne in politične priznanke različne programe, na katerih sodeluje priznana pevsko društvo Camerata slovenica (slovenski člani so v manjšini). SKD "Cankar" večkrat

letno prireja Cankarjeve tribune z aktualno tematiko, na katerih navadno sodelujejo poleg krajevnih strokovnjakov tudi strokovnjaki iz Slovenije. Skoraj vse omenjene prireditve spremljajo tudi razstave slovenskih slikarjev.

V okviru SKD Cankar je bilo že **štirikrat miklavževanje, trikrat pa smo imeli večer slovenskih božičnih pesmi** s postavitvijo jaslic.

K sv. mašam pride od štirideset do petdeset oseb. Že več kot leto nas pri petju spremlja na električne orgle štirinajstletni Matej. Mamica Sonja, ki nam je v začetku pomagala s spremljavo, je pred dobrim letom dobila sinčka, zaradi česar ni tako pogosto med nami.

Nekaj o naših nedeljskih srečanjih lahko preberete iz dopisa Ljubice Avram, ki ga prilagam svojemu prispevku.

Vse znane Slovence po svetu iskreno pozdravljam z željo, da ostanemo povezani po molitvi in mašnih darivah.

*p. Marijan Šef, DJ*



*Zofija Krzyk, roj. Žnidaršič, skupaj s svojimi sorodniki in p. Marijanom Šefom*



Obiskovanje bolnikov in starejših je odgovorno delo. Pater dr. Marijan Šef se tega dobro zaveda. Zofija Krzyk prejema sv. obhajilo.

### Spoštovani!

Najlepše se Vam zahvaljujem za knjigo Zore Tavčar. Da sem bila izžrebana, sem izvedela takoj po novem letu. Seveda sem bila zelo radovedna, kakšna nagrada me čaka, ker ni o tem pisalo ne ob križanki ne ob žrebanju. Po tihem sem pričakovala prav knjigo. Toda knjiga, ki ste mi jo poslali, je več kot prijetno presenečenje! Avtorico dobro poznam, ker sem v mladih letih živela v njeni rojstni vasi. Brala sem njen "Veter v laseh", spomine na mladost v Loki. Tokrat pa me je prijetno presenetila s pogovori z uspešnimi Slovenci na tujem. Takoj sem začela brati, saj je to knjiga, ki jo je težko izpustiti iz rok. Čeprav že več kot tri desetletja živim v Bosni, sem zelo povezana s Slovenijo. Dolga leta sem pisala prispevke za "Pavliho", vse dokler ta humoristični časopis ni prenehal izhajati. Zdaj v "SKD Cankar" v Sarajevu ob sobotah, ko imam časa

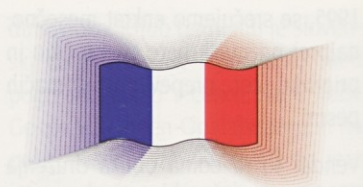
na pretek, prebiram vse slovenske časopise, ki so nam na voljo.

Komaj čakam vsako mašo za Slovence, ki je prav v naši farni cerkvi na Grbavici vsako drugo nedeljo v mesecu. Pred mašo so pevske vaje, ko pojemo cerkvene pesmi. Po maši nas pater Marijan Šef povabi na pogostitev, pogovor in prepevanje slovenskih narodnih pesmi. Izvemo tudi, kaj vse se je novega zgodilo od našega zadnjega srečanja.

Tokrat je bila posebno pomembna novica: podelitev Prešernove nagrade duhovniku in slikarju Marku Ivanu Rupniku za poslikanje Papeževe kapele v Vatikanu. Ogledali smo si ta umetniški mozaik v knjigi z barvnimi posnetki. Naš pater Marijan Šef je sobrat nagrajenca. Spoznal je njegovo nadarjenost za slikanje in ga poslal na šolanje v Italijo. Tako je to priznanje tudi zasluga našega duhovnika.

Lepo vas pozdravlja

Ljubica Avram



F R A N C I J A

## PARIZ

### Smisel in delo Slovencev v Franciji

Čas gre hitro svojo pot in že vstopamo v tretje tisočletje. Tudi Slovenci doma in po svetu vstopamo v nov čas in z drugimi narodi delamo načrte in iščemo novih poti v pastoralnem in družbenem okolju, kjer koli se nahajamo. Nekateri Slovenci v Franciji se globoko zavedajo, da ni lahko biti veren v Cerkvi med tujim narodom in v tuji družbeni stvarnosti. **Nenehno se je treba prilagajati in biti dejaven kot izseljenec v Franciji** ter se spraševati: "Kako naj v pastoralni sodelujemo v narodnih in mednarodnih tokovih? Ali naj bo naš pogled neprestano obrnjen k vesoljni Cerkvi, k narodu, k človeku, ali naj sledimo zgolj pogledom slovenske cerkve, ali raznim prepričanjem in novim tokovom v svetu?" Odgovor ni lahek, zato se vsi skupaj sprašujemo, kam usmeriti pastoralni korak za prihodnost vesoljne Cerkve.

**Slovenci so po prvi svetovni vojni** množično prišli v Francijo. Večina od njih se je naselila v rudniških mestih in krajih, nekaj naših ljudi pa je delovalo v kmetijstvu. To je bil prvi val prihoda Slovencev v Francijo.

**Po drugi svetovni vojni** so prišli novi izseljenci, ki so bežali pred komunističnim režimom, in se naselili tam, kjer so dobili delo in so bili potrebni za takratni francoski razvoj. Njihovo delo je bilo težko; včasih je moral po-

stati slovenski zdravnik, izobraženec, uradnik ali profesor samo cestni pometač. Vsako delo je bilo dobro, samo da je preživel sebe in družino. Čez dan so delali, zvečer pa so hodili v šolo, da so si nazaj pridobili priznani stopnjo izobrazbe in diplomo, ki so jo prinesli iz domovine. Še danes mi nekateri rečejo: "To so bili težki dnevi, a vsi ti napori so bili nujni, da smo danes to, kar smo! Tisti dnevi in tiste notranje stiske nas spremljajo vsaki dan. Tega ne moremo kar pozabiti, saj spomini ostanejo globoko zasidrani v naši zavesti. Le skupna vera nas je združevala na srečanjih, kjer smo v skupnih pogovorih vsaj za trenutek začutili mir in se je potrdila naša zavesti, da smo na pravi poti, in čutili, da pripadamo slovenskemu narodu." To je bil drugi val slovenskih izseljencev v Franciji.

**Tretje priseljevanje** je začelo okoli leta 1957 in je trajalo nekako do 1972. leta. Danes le še tu in tam srečaš Slovence, ki pride načasno delo v Francijo na podlagi raznih državnih pogodb med Slovenijo in Francijo. Zgodovinski prerez slovenskega izseljenstva v Franciji izživa vsakega Slovence, da bi bilo treba s skupnimi pogledi ustvarjati nove družbene in pastoralne prijeme. Čas delitve na dobre in slabe Slovence je za nami, pred nami pa je že zarja upanja, da bi vsi morali delati za lepši jutri slovenskega naroda in Cerkve. Slovencev v Franciji naj bi bilo okoli 20.000, v Parizu in njegovi bližnji in daljni okolici pa okoli 4000. Ti dve številki nas spodbujata, da bi lahko veliko več storili za prihodnost Slovencev v tujini. Slovenska središča katoliških misijonov v Franciji se trudijo, da bi bila sloga in delovanje med francosko in slovensko Cerkvijo v duhu vesoljne Cerkve, kot

priporoča drugi vatikanski koncil. Z velikim zaupanjem zato gledamo v prihodnost sodelovanja, priznanja in delovanja med francosko Cerkvijo in slovenskimi skupnostmi.

**Asimilacijo zavračamo**, želimo pa si združevanja in medsebojnega bogatenja na kulturnem, verskem in političnem polju po zgledu Kristusove ljubezni in državnih zakonih.

Zbudimo se iz spanja in začnimo sodelovati za boljši jutri vsakega, ki ljubi življenje, delo mlade Slovenije v svetu!

### Zahvala

Ob žalostni izgubi žene MICHELLE GIRAULT-Turšič se družina Turšič lepo zahvaljuje vsem, ki ste v teh težkih trenutkih sočustvovali z nami.

Vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji zemeljski poti, prisrčna zahvala. Posebej se zahvaljujemo domačemu župniku iz Clameeja in g. Silvestru Česniku za lepo pogrebno mašo, domačim pevcem za petje v cerkvi in ob grobu. Najlepša hvala sorodnikom, prijateljem in znancem. Pokojne žene, matere in babice se spominjamo v molitvi! Družina Turšič.

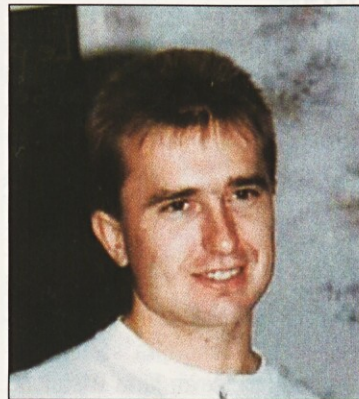
Silvester Česnik



Pokojni Danilo Valenčič iz St. Lea la Foresta

## VITROLLES

O veselih in spodbudnih dogodkih v naši marsejski slovenski skupnosti vedno rad poročam. Tokrat pa je drugače. Skupaj z našimi rojaki sem bil pretresen ob novici o tragični smrti 34-letnega Jean-François Lepureca,



Prizadela nas je tragična in prezgodnja smrt Jeana-François Lepureca.

sina slovenskih staršev Viktorja in Milene. V družini se še ni in se ne nikoli zacelila huda rana ob podobni tragični izgubi najmlajšega sina Brunota pred leti, zdaj pa se je teža te bridkosti še pomnožila.

Jean-François se je rodil 15. septembra 1966 v Mansu. Leta 1973 se je družina preselila na jug Francije, v Vitrolles. Tu je Jean-François preživel svoja mladostna leta in se izučil za zidarja. Po nesreči je postal lažji invalid in se preusmeril v poklic varnostnika. Ustvaril si je družino in se silno veselil svojih dveh otrok: Nikola, ki ima danes 9 let, in Marine (4 leta). Žal se je njegova življenjska pot 2. marca letos tragično in prezgodaj ustavila.

Številni prijatelji in slovenski rojaki smo ga pospremili k večnemu počitku 9. marca. Pogrebni obred sva opravila domači duhovnik Bernard in

slovenski dušni pastir David. Žalujočim staršem in bratu Darjotu izrekam v imenu vseh članov naše skupnosti globoko sožalje. Zagotavljamo vam svojo molitev in prijateljsko oporo!

## NICA

Mislím, da smemo biti tokrat v Nici kar ponosni spričo obilice stvari, ki so se dogajale med nami v zadnjem času:

V nedeljo, 6. februarja, smo po več letih znova izvedli volitve odbora oz. pastoralnega sveta slovenske katališke misije v Nici in v južni Franciji. Izvoljeni bližnji sodelavci izseljenskega duhovnika so tako postali: Alfonz Mavri, Julka Pascalone, Janko Drašček, Vida Ferjančič, Marta Krapež in Toni Kobal kot predstavnik mladine. Vsem iskreno čestitamo in si želimo, da bi po opravljanju skupne odgovornosti dali novega poleta naši skupnosti na francoskem jugu in poskrbeli za okrepitev našega verskega življenja.

V zadnjem mesecu smo bili priče uresničitve nove uspešne pobude. V Nici se zavedamo, da smo zaradi svoje majhnosti nekoliko prikrajšani v družabnem življenju, saj si ne moremo privoščiti veselíc, kot jih poznajo naše skupnosti drugje po Evropi, predvsem pa ne zmoremo vabiti dragih glasbenih skupin iz domovine. In smo si rekli: "Zakaj pa ne bi sami razvili svojih talentov!" Rečeno, storjeno. Rodil se je slovenski ansambel "Stella Maris" (Morska zvezda), katerega člani smo Patricija, Nathalie, Tanja in David. Nismo pa si želeli, da bi to ostal osamljen glasbeni projekt. Zato smo privabili k sodelovanju tudi Hrvate ter njihovega duhovnika Stjepana. Odgovorni

na škofiji v Nici so spoznali, da bo naše delo dobrodejno tudi za povezovanje drugih izseljenskih skupin, zato so nam velikodušno primaknili potreben denar za nakup dragega ozvočenja. Tako smo že v nedeljo, 13. februarja, organizirali slovensko-hrvaško pustno veselico, privabila je kar 120 ljudi, na kateri smo prvič zapeli ter zaigrali. Premagali smo prvo tremo in, kot kaže bo "Stella Maris" odslej zmogla zadovoljivo ogrevati naša srca in prispevati k prepotrebemu poživljanju druženja med nami.

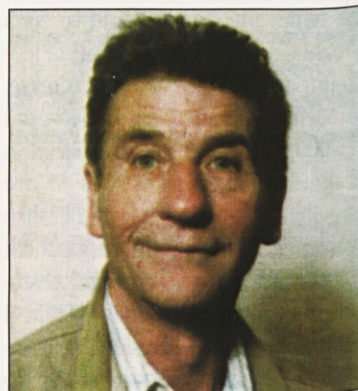
Med našimi mladimi se je letos porodila zamisel, da bi pozimi preživeli skupaj kakšen teden v domovini na smučanju. Določili smo datum: od 20. do 27. februarja. Sprva nas je bilo na spisku skoraj 20, na koncu le še 7. Seveda so bila opravičila tehtna, zato pa verjamem, da se nam bodo pridružili prihodnje leto.

Vsekakor je bil ta teden za vso našo odpravo izredno bogat. Posebej še, ker nismo le smučali, ampak smo med seboj ustvarjali trdno prijateljstvo. Kot duhovniku se mi je zdelo zelo pomembno, da je to preprosto druženje omogočilo mladim kar nekaj priložnosti za resne pogovore o temeljnih vprašanih našega življenja, predvsem tistih, ki zadevajo življenje po veri. Mislil sem si: "Bog nas kliče in najde res vsepovsod."

Ko smo se lani septembra udeležili Slomškovega slavlja v Mariboru, je našo skupinico iz Nice pot zanesla tudi v Zavod sv. Stanislava v Šentvidu. Ravno takrat je imel komorni mešani zbor pevsko vajo in je nam, ki smo po naključju vstopili v dvorano, poklonil lepo pesem. V šali smo si dejali: "Ne bi bilo slabo, ko bi prišli zapet tudi k nam v Nici." Ta šaljiva

misel je po Božji previdnosti kmalu dočakala svoj razcvet, saj nam je od 3. do 5. marca uspelo pripraviti uspešno gostovanje zbora na Azurni obali. Seveda to ni bil mačji kašel; priskrbeti je bilo treba prenočišča, hrano in kritje stroškov potovanja za kar 54 oseb. Hvala Bogu, vse se je našlo in Bog nam je navrgel še več, kot smo potrebovali. Celo občina Nica je priskočila na pomoč pri sprejemu in pogostitvi mladih pričevalcev veselja in vere iz naše lepe domovine. Številne slovenske in francoske družine so ponudile svojo gostoljubnost, potovanje pa so omogočili pokrovitelji iz Slovenije. Tako se je lahko zgodilo tisto najvažnejše: Mladi so poželi veliko občudovanja, ko so prepevali in sodelovali pri nedeljski slovensko-francoski maši v nabito polni cerkvi Sv. Janeza Evangelista v Nici. V popoldanskem času pa še bolj, saj so nam poklonili briljanten koncert, ki je privabil veliko slovenskih rojakov in še več Francozov.

Ko so nas pevci zapustili, je za njimi ostalo veliko navdušenje in številna lepa pričevanja, predvsem družin gostiteljic. Vsem po Evropi, ki s povabilom tega zbora mogoče še omahujete, naj nanizam v spodbudo samo nekaj občudujočih izjav, ki sem



Pokojni Valentin Černigoj iz Sancisa





Blagoslov velikonočnih jedi v Nici

jih z velikim ponosom prestregel od tukajšnjih ljudi: "Kot bi slišali petje angelov," "Nismo verjeli, da so danes še kje tako lepo vzgojeni in prijazni mladostniki, kot so vaši mladi," "Veste, zdaj pa vem, kje je Slovenija, za vsako ceno jo moram obiskati," "Sam Bog jih je poslal k nam," "Neverjetno, kako so razgledani in preprosti." In še in še.

Prisrčna hvala tem mladim, ki so svojo pesem združili z oznanilom pristne slovenske vernosti. In seveda globoka zahvala tudi vsem, ki ste priskočili na pomoč pri pripravi tega izrednega dogodka.

Naj zadoni vstajenjska ALELUJA neskaljene sreče povsod po svetu, posebno še tam, kjer bijejo zvesta in verna slovenska srca.

*Iz pomladno cvetoče južne Francije vse pozdravlja slovenska skupnost z duhovnikom Davidom.*

David Taljat



K A N A D A

### Tečaji slovenščine za odrasle

Vojna vihra in negotov gospodarski položaj v Sloveniji sta nas Slovence že po prvi svetovni vojni prisilila, da smo se množično izseljevali v dežele Severne in Južne Amerike. Naš narod je pač svetu poznan kot pošten in

delaven, zato se je tudi ohranil skozi stoletja kljub močnim pritiskom ponemčevanja; zasluga za to gre najprej narodno zavednim duhovnikom. Po drugi svetovni vojni je na tisoče Slovencev zapustilo domovino zaradi političnih razmer, ker se pač niso strinjali s komunistično diktaturo in marksizmom. Povsod po svetu so si ustvarili kulturna središča in sezidali cerkve; zlasti v Severni in Južni Ameriki, Avstraliji ter Evropi. Tudi pri torontski skupnosti je bilo v začetku emigracije veliko prostovoljnih kulturnih delavcev, zdaj pa se njihovo število manjša iz dneva v dan, ker jih pobira bela žena smrt. Svoji drugi domovini smo hvaležni, da nam je 50 let rezala bel kruh in nas brezdomce sprejela.

**S tečajji slovenščine za odrasle sem začel v letu 1988**, ker je bilo veliko mešanih zakonov in jim znanje dveh jezikov pride prav, zlasti pri obiskih v Sloveniji. V tečaju imam tri skupine, začetnike, napredno skupino in skupino, ki se je že zmožna pogovarjati ter že četrto leto obiskuje tečaj. V teh štirih letih predelamo dve obsežni knjigi, ki sta jih pred leti zložili in izdali dve vestni učiteljici iz Clevelanda, Milena Gobec in Breda Lončar.

Svojo knjigo sta poklonili svoji materi Albini Osenar s sledečimi besedami: "To knjigo hvaležno poklanjava najini ljubi mami Albini Osenar, ki je v najinih srcih prva zbudila ljubezen do slovenskega jezika in dediščine, in po njej vsem slovenskim materam, ki so z ljubeznijo in žrtvami skozi stoletja ohranjale in še vedno ljubeče ohranjajo - slovenstvo."

Posvetilo jasno priča o ljubezni do materinega jezika, zato ne potrebuje razlage. Vzroki, da se je letos prijavi



V Nici je prvič prepeval slovenski ansambel Stella Maris (Morska zvezda).

kar lepo število odraslih za tečaje, so različni. Nekateri so bili pred kratkim na obisku v Sloveniji, pa se s svojimi sorodniki niso mogli pogovarjati v domačem jeziku, drugi so poročeni v mešanem zakonu in se čutijo nekam zapostavljeni, ker pač našega jezika ne razumejo. Na začetku tečaja še vsi kar redno prihajajo k večernemu pouku, ko pa začnemo s sklanjatvijo in spregatvijo, nekateri prenehajo hoditi, ker obupajo nad težko slovnico. Ob koncu svojega članka čestitam vsem, ki vztrajajo do konca, drugima dvema skupinama pa želim, da bi prvo skupino posnemali in uspešno končali tečaj.

*Voditelj tečajev  
Blaž Potočnik*



*Tečajniki slovenščine v šolskem letu 1999/2000. Tečaj že 12 let vodi  
Blaž Potočnik, ravnatelj slovenske sobotne šole v Torontu.*

odigrani skeči so jih nasmejali ter podrli pregrade in zavore med njimi. Za srečolov je skrbela Jožica Bačovnik s skupino mladih. Izkazali sta se novi, mladi natakarcici Nina Šaruga in Vesna Vukovič.

Večina gostov v polni dvorani je bila maskirana. V naši sredi smo pozdravili slovenskega veleposlanika Alfonza Naberžnika in njegovo ženo Julijo, predsednico društva Slovenija Anico Kraner in podpredsednika Jožeta Horvata ter župana občine Cerklje na Gorenjskem. Najboljše maske so bile nagrajene. Mala, še ne eno leto stara Selina Božič, je pozdravljala in obiskovala vse navzoče. S svojo pristnostjo je navdušila vse in dobila prvo nagrado za otroško masko. Med starejšimi je navdušila elegantno zadržana morska deklica - riba, v kateri so predvsem otroci prav kmalu prepoznali svojo priljubljeno učiteljico Lilijano Stajan. Dobila je prvo nagrado. Za odlično razpoloženje je skrbel rdeči baron, ki se je vso noč trudil pridobiti naklonjenost ljudi, da bi ga volili. Delil je darove, otrokom pa pomagal do srečk. V rdečem baronu se je skrival slovenski konzul v Berlinu, vitez Jožef Ciraj. Zasluženo

je dobil drugo nagrado. Tretja nagrada pa je pripadla Timu Ipavcu, ki se je za to noč prelevil v pravega meniha.

Vsi udeleženci so bili dobre volje in razigrani, to jim pomaga, da potem zmorejo vse napore življenja. Kdor zna prav praznovati, zna prav tudi živeti. Še posebej pa nas veseli, da nam je uspelo k sodelovanju pri organizaciji pritegniti širok krog ljudi od Lendave do Pirana.

**Ob polnoči smo ob rojstnem dnevu** nazdravili Poldetu Muhiču in Jožetu Gaborju. Prejšnji dan pa sta v naših novih prostorih za mladino, kjer se ob sobotah po maši zbirajo mlajši mladinci, s prijatelji praznovala 18. rojstni dan Aleš Pangerl in Marko Bizjak.

#### **Jožefovo, krst ...**

Na večer pred praznikom sv. Jožefa smo po sobotni maši pripravili prav prijetno praznovanje, kajti med nami je cela četa Jožetov: Flajs, Radej, Bonifarti, Ribič, Horvat, Gabor, Vukovič in Veber ter tri Jožice: Ribič, Bačovnik in Seličanec. Od doma so prinesli obilo okusnega peciva in ob dobri hrani in pijači pričakali polnoč,



## **BERLIN**

### **Tradicionalno pustovanje**

Letošnji predpust je bil dovolj dolg, da so si mladi lahko poiskali življenjskega partnerja in jim na pepelnico po stari šegi ni bilo treba vleči ploha.

V naši župniji porok ni bilo, smo pa zelo uspešno izpeljali pustovanje. Organizator je bila družina Bačovnik. K sodelovanju je pritegnila tudi učiteljico Lilijano Stajan, ki je z otroci čudovito okrasila dvorano. Slovenska glasbena skupina Vagabundi je ustvarila pravo ozračje za vse generacije. Njihova glasba je nagoovorila vse ljudi in duhoviti, dobro

ko smo za rojstni dan čestitali Jožici Bačovnik, še posebej pa nazdravili Jožetu Horvatu, ki je dopolnil 50 let. Vsem še enkrat iskrene čestitke in vse dobro! Bilo je lepo in nepozabno.

Župnik Dori se je z velikim veseljem pripravljaj na krst Luka-Marcela, ki se je rodil Mariji Flajs in Borutu Blatniku. Botra sta bila Sašo Blatnik in njegova spremljevalka Mihaela Senica. Oče in mama sta prizadevna člana naše skupnosti, prav tako njuni družini. Marija je dejavna članica ŽPS in pevka v ženskem sekstetu Planika, Borut pa predsednik nogometne sekcije mladih nogometištev v društvu Slovenija. Tako verjamemo, da bo mali Luka-Marcel zrastel v zavednega Slovenca in bo okrepil našo župnijsko skupnost. Naj ga spremlja angel varuh in božji blagoslov!

### Materinski dan s pevci iz Komende

Od 23. do 26. marca je bil v Berlinu na obisku Mešani cerkveni pevski zbor Peter Pavel Glavar iz Komende, ki ga uspešno vodi Robert Petek.



Jožef Horvat, podpredsednik društva Slovenija Berlin, je praznoval god in Abrahama.



Na jožefovo je župnika Dorija prvič obiskal sošolec Tone Klemen.

Ob prihodu jih je pri Brandenburških vratih pozdravil konzul in njihov krajan Jožef Ciraj. Sledil je ogled veleposlaništva RS, kjer je zbor zapel slovensko himno.

Drugi dan so si ogledali mesto (Siemensstadt), kjer jih je sprejel Frančišek Marjan Škrabar. Ogledali so si tudi nekdanji mejni prehod med vzhodnim in zahodnim Berlinom na Friedrichstrasse. Zvečer so obiskali društvo Slovenija, v soboto pa še Europazentrum in Potsdamerplatz ter obiskali atelje 93-letnega berlinskega umetnika Rudolfa Heltzla.

Ob 19. uri je MCPZ Peter Pavel Glavar iz Komende s petjem sodeloval pri slovenski maši. Berilo je bral Tone Pogačar, prošnje so pripravili spremljajoči romarji iz Slovenije, ki sta jih prebrala konzulova hči Anja Marija Ciraj in Tone Pogačar. Po maši, pri kateri so bili prisotni tudi visoki predstavniki slovenske in nemške oblasti, je zbrane nagovoril konzul v. Jožef Ciraj, ki se je tako poslovil od naše misije.

Po maši smo se zbrali v nabito polni veliki župnijski dvorani na proslavi materinskega dneva. Igrica, ki so jo

igrali naši otroci pod vodstvom učiteljice Lilijane Stajan, je navdušila. Po igrici so majhni otroci svojim mamicam ponesli rdeče vrtnice, v znak ljubezni in hvaležnosti. Marsikatera solza se je utrnila.

Solistka cerkvenega zbora iz Komende, Nuša Fujan, je ob spremljavi Roberta Petka na klavirju zapela dve pesmi: Draga mama, dragi očka in Hvala ti mama, MCPZ Peter Pavel Glavar pa je zapel nekaj posvetnih pesmi. Ob koncu proslave je zbrano občinstvo, še posebej matere, nagovoril veleposlanik Alfonz Naberžnik.

Znova so se izkazali organizatorji, družina Pukmeister in vsi, še posebej matere, žene in dekleta, ki so napekle veliko odličnega peciva in skuhale čudovito večerjo.

M. M.

## FRANKFURT

Na zadnjo nedeljo v marcu smo slovenski župljani iz Frankfurta odšli na vsakoletno postno romanje v **Marienthal** pri Rüdeshemu v škofiji Limburg. Nekaj čez 70 se nas je zbralo v tem romarskem kraju najprej pri križevem potu in nato pri nedelj-

ski maši. Prejšnja leta nas je bilo okrog sto. Morda je letos koga odvrnila od romanja slaba vremenska napoved ali kaj drugega. Res nas je med potjo tja spremljalo vreme vseh štirih letnih časov, toda ob pol treh se je zjasnilo, posijalo sonce in tako smo lahko v lepem sončnem vremenu opravili pobožnost križevga pota na prostem (ves čas je bila tudi možnost za sveto spoved v domačem jeziku). Mašno slavje je ob domačem župniku Martinu Retelju vodil delegat slovenskih duhovnikov v Nemčiji, msgr. Janez Pucelj iz Münchna.

Srečanju v cerkvi okrog oltarja je sledilo še srečanje v dvorani ob prigrizku in v medsebojnem pogovoru. Pred križevim potom pa smo lahko tisti, ki smo bili prej tam, sledili drami Marijina izvolitev v nemškem jeziku. Gospodov dan je bil res poln, tako hrane za dušo kakor tudi lep in prijeten za telo.

*rem*

## MUNCHEN

### Župnikova 60-letnica

Člani ŽPS-ja so na večer svetega Jožefa pripravili svojemu župniku presenečenje. Ko se je utrujen po naporeni nedelji vrnil domov, so ga pričakali s podoknico. S pesmijo so se mu zahvalili za njegovo dolgoletno požrtvovalno delo na župniji. Nihče ne more verjeti, da ima naš vitalni župnik že 60 let. V imenu župnijskega sveta in vseh faranov so mu izročili majhno darilo: najnovejšo izdajo Leta svetnikov. V nagovoru je Jure Terseglav omenil, da našega Marjana v tej izdaji še ni, vendar njegovo življenje in osebno pričevanje nakazuje, da se bo tudi on pojavil v kateri izmed poznejših izdaj. Skrbne gospodinjice so bogato obložile mizo in ob rujni kapljici smo preživeli lep večer. Slišali smo Slomškove verze, zapeli narodne pesmi in odkrili Lojza Grojzdka, nadarjenega pevca s kitaro, ki je v verzih orisal razgibano Marjanovo življenjsko pot.



*Naš župnik Marjan je praznoval 60. rojstni dan.*

Dragi Marjan, najlepša hvala za vse, kar si storil za nas in za našo župnijo!

### Razstava ikon očeta Mihajla J. Hardija

Na Marijin praznik 25. marca smo v župnijskem domu odprli razstavo ikon duhovnika vzhodnega obreda iz križevske škofije in ikonopisca, očeta Mihajla J. Hardija. Oče Mihajlo poleg svoje duhovniške službe že vrsto let riše čudovite ikone. Z njimi je znan doma in po svetu. Doslej je imel že 15 razstav.

Večer smo začeli s sveto mašo, ki so jo oblikovali naši mladi z dekliskim pevskim zborom. Po maši smo imeli daljši kulturni program. Elena Hribnik, študentka Visoke šole za glasbo v Münchnu, nam je na prečno flavto virtuosno zaigrala skladbi Debussyja in Bozza. Marjan Strajnar, velik poznavalec ikonografije, ikonologije in umetnosti Hardija, nam je v daljšem predavanju predstavil zgodovino slikanja ikon od 6. stoletja v bizantinskem kulturnem krogu pa do njenega vrhunca v 14. in 15. stoletju v Rusiji. Ikona je nabožna tabelna slika pravoslavne Cerkve v kulturni funkciji, ki predstavlja Kristusa, svetnike ali svetopisemske dogodke. Večinoma je naslikana z naravnimi



*Tudi Florjan je nosil križ pri križevem potu v Marienthalu.*



## OBERHAUSEN

**Tvoja žrtev, Gospod, krepi naše križe**

V radosti velikonočnega veselja prebiramo to številko Naše luči. Kristusovo trpljenje, smrt in vstajenje je človeštvu dalo novo vsebino prihodnosti - odrešenje in večno življenje. Velikonočna skrivnost pa ne obsega samo veselje velikonočnega jutra, temveč tudi Kristusovo zapuščenost in notranje trpljenje velikega četrтка, pot trpljenja vse do smrti na veliki petek in navidezen poraz v smrti na veliko soboto.

Oče Miħajlo J. Hardi in Marjan Strajnar na razstavi ikon v Münchnu

barvami na les. Čeprav sta tehnika slikanja in slog v veliki meri določena, je v posameznih šolah opaziti razlike. Kulturni program je zaključil naš dekliški pevski zbor. V družabnem delu smo se ob bogatem prigrizku pogovarjali o umetnosti, kulturnem ustvarjanju in bogastvu vzhodne liturgije. Razstava je bila odprta do 25. aprila in nas je duhovno zelo obogatila. Priprava takšne versko-kulturne prireditve zahteva veliko požrtvovalnosti. Najlepša hvala vsem, ki so nam pomagali.

Tudi poti našega življenja so velikokrat zaznamovane podobno - osamelost, bolečine v trpljenju, preizkušnost v boleznih. Ni lahko v teh trenutkih. Prav letošnji čas pred veliko nočjo je bil za naju z g. diakonom čas mnogih srečanj s trpečimi in zapuščenimi rojaki pri njih doma, predvsem pa v bolnišnicah. Prinašala sva jim notranjo tolažbo. Hvaležna sva vsem rojakom, ki so poslali naslove naših bolnikov in starejših. Posebej nas veseli, da ste nekateri tudi sami obiskali naše preizkušane rojake. Vredno posnemanja, saj prav s tem pokažemo svoje resnično krščanstvo. Trpeči in bol-



Sedemdesetletnik Ivan Zupan iz Duisburga

ni so Kristusu posebej blizu, pri srcu. Naj bo letošnje sveto leto še mnogim lep izziv za posnemanje te Kristusove drže do potrebnih.

**Pomoči potrebni bodo vedno med nami**

S to mislijo smo se v letošnjem svetletnem postnem času po vseh naših skupnostih pridružili slovenski karitas in zbirali pomoč družinam v stiski. Prezrli nismo niti klica za pomoč tukajšnje Cerkve in se pridružili akciji Misereor. Odziv je bil lep; srca naših rojakov so še vedno odprta za potrebne. Vsem iskren Bog povrni!



Velikonočni žegen jedi v Güterslohu



Tudi naš tretji rod ne bo pozabil na slovenski žegen.

### Med nami povedano

Tak je naslov našega župnijskega mesečnega glasila. Vsaka številka gre v končni fazi v tiskarske roke. To delo v naši župniji redno opravlja naš rojak Cvetko Škrubelj iz Essna. Pred nedavnim se je naš Cvetko srečal z Abrahamom. Želimo mu vsega dobrega in da bi tudi v prihodnje ostal tako natančno zvest našemu oznanilu. Cvetko, Bog te živi!

In še **prisrčno vabilo za "bližnje dni"** SVETOLETNO BINKOŠTNO SREČANJE v Kirchhellnu bo 11. junija ob 15. uri.

Svetoletni dan zakoncev in sv. maša za domovino bo v ESSNU 25. junija ob 10. uri.

## STUTTGART

### Maša treh narodov v Oberstenfeldu

V nedeljo, 27. februarja, smo dosedanja tradicijo, ko smo pripravili skupno euharistično bogoslužje z nemško skupnostjo, razširili tako, da smo zraven povabili še italijansko občestvo in tako v svetem letu poskušali tudi navzven pokazati znamenje edinosti in povezanosti med



*Pevke iz Oberstenfelda so ubrano zapele.*

katoličani treh narodnosti, ki živijo na področju župnije. Župnik in dekan Heinrich Klöpping je ob somaševanju slovenskega in italijanskega duhovnika ter bralcev, ministrantov in drugih sodelavcev izrazil veselje, da se v njegovi župniji katoličani različnih narodnosti in kultur ne samo dobro med seboj razumemo, ampak tudi skupaj praznujemo. Ob vstopu v cerkev smo dobili trakove različnih barv, ki smo jih v začetku svete maše med seboj povezali. Tako je iz posameznih koščkov nastal dolg trak in med seboj povezal vse navzoče v cerkvi. Če se je sem in tja med mašo ta papirnati trak kje raztrgal, smo ga pri pozdravu miru znova "zvezali" in

obnovili edinost ter drug drugemu ter vsem ljudem po svetu zaželeli mir s pesmijo "Evenu shalom alehem" v naših treh ter v hebrejskem jeziku. Po maši smo imeli še skupno kosilo in priložnost, da se naše vezi še utrdijo. Slovenska pesem v cerkvi in v dvorani je še posebej lepo zadonela.

### Film Nova domovina v Cerkvi

V nedeljo, 12. marca, je KD Slovenija-Stuttgart organiziralo ogled filma Nova domovina v Cerkvi, ki ga je Ciril Turk posnel pred več kot dvajsetimi leti v teh krajih in prikazuje življenje, delo in praznovanje naših rojakov na Württemberškem. Sedaj so nekateri od nastopajočih že upokojeni ali celo pokojni, tisti, ki so bili posneti kot otroci, so zdaj v službah in nekateri že poročeni. Film ima komentar v nemškem jeziku in si ga je prišlo ogledat tudi nekaj predstavnikov nemške župnije sv. Konrada. Zlasti je bilo lepo videti mlade, ki so podoživeli nekaj lepih trenutkov iz počitniških tednov ter glasbenopevskih nastopov. Ta filmski večer je bil lep prispevek k 40-letnici slovenske župnije v Stuttgartu.



*Frančiška Bajec iz Globasnice na Koroškem je v Stuttgartu praznovala 70. rojstni dan.*

### S svetim očetom na Gori blagrov

V okviru naše župnije se že tri leta zbira k poslušanju Božje besede neokatehumenska skupnost, ki je zaenkrat edina v naši škofiji. S predstavniki te skupnosti smo zastopali našo župnijo in vso škofijo na velikem romanju mladih iz teh skupnosti, ki so z vsega sveta prišli v Sveto deželo, da bi tam z molitvijo, žrtvijo in osebnim pričevanjem podpirali papeža ob njegovem romanju po Jezusovih stopinjah ter njegovem pričevanju pred judi ter muslimani. Skoraj 50.000 mladih je s pesmijo, molitvijo ter z veseljem na obrazu v mnogih krajih v Izraelu pokazalo domačinom ter romarjem, s katerimi smo se srečevali, drugačno podobo Katoliške cerkve, kot so je bili morda vajeni. Višek dožitvja je bilo srečanje s papežem na Gori blagrov, kjer je mladim oznanal Jezusov govor na gori in jih - kot Jezus apostole - poslal, naj po vsem svetu z življenjem in z besedo pokažejo, kaj pomeni biti Jezusov učenc.

Vabljeni ljubitelji slovenske pesmi in domačega razpoloženja!



Š V E D S K A

### Veseli in žalostni dogodki

#### Slovo od sveta

“Filip se bo imenoval,” tako so rekli botri za majhnega otroka, ko so ga prinesli h krstu v imenu Torkarjeve družine leta Gospodovega 1930. **Filip** je bil rojen 7. februarja v Kalu pri Tolminu. Časi niso bili z rožicami postlani, tudi Torkarjevim ne, saj je bilo treba skrbeti za štiri otroke. Toda delavnost in pridnost sta pomagala Filipu, da se je izučil za strojnega ključavničarja. Potreba za koščkom kruha ga je najprej pripeljala v Izolo, od tam je leta 1961 skupaj s svojo družino pobegnil v Italijo. Po letu in

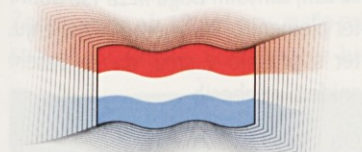
pol so prispeli na Švedsko, kjer so si v Malmöju postavili dom. Z ženo Pavlo sta v zakonu sprejela najprej hči Nadjo, ki sta jo pripeljala na Švedsko. Tu pa se jima je rodil še sin Valter. Hvala Bogu je življenje na Švedskem vendar lepše in je omogočilo zaposlitev ter s tem tudi boljši košček kruha.

Filipa so poznali njegovi kolegi v ladjedelnici v Malmöju kot pridnega in zavzetega sodelavca. Doma pa so ga doživljali kot skrbnega moža in očeta.

Njegova življenjska pot se je iztekla na praznik Brezmadežne, 8. decembra. S katoliškim pogrebom so se od njega poslovili na malmöškem pokopališču 17. decembra 1999, kjer počiva skupaj z mnogimi slovenskimi rojaki.

### 90-letnica gospe Marije Roškar iz Göteborga

Na praznik Gospodovega darovanja v templju, na svečnico, so se članice in člani misijskega pastoralnega sveta in Slovenskega doma zvečer ob 18.



N I Z O Z E M S K A

### HEERLERHEIDE

Slovenski mešani pevski zbor Zvon vabi na slovenski dan, ta bo 18. junija v Gemeenschapshuis - Heksenbergu. Najprej bo ob 11. uri sveta maša v dvorani, pri kateri poje Zvon, tokrat pa bo poskrbljeno tudi za presenečenje, saj bo med nami gostoval pevski zbor iz Slovenije. Veselo razpoloženje bo trajalo do 18. ure.



(Nizozemska) Ivran je postal božji otrok v nedeljo, 5. decembra 1999, v cerkvi svetega Kornelija v Heerlerheideu. Ponosni starši Frank Geelen in Cvetka Geelen Domevšček ter babica Marija in ded Emil Domevšček. Malega Ivrana je krstil duhovnik Alojzij Rajk.

uri zbrali v župnijski cerkvi Kristusa Kralja pri zahvalni sv. maši ob visokem jubileju Marije Roškar. Sv. mašo za švedsko govoreče je vodil slovenski duhovnik Zvone, ki je po evangeliju nagovoril slavljenko Marijo in vse navzoče. Iskreno ji je čestital ob visokem jubileju, ki ga le redko kdo dočaka, in poudaril, kako je življenje velik dar ljubega Boga človeku, da bi z njim naredil nekaj lepega za Boga. Življenje je Božji dar, ki ga je vredno živeti z vso odgovornostjo in ljubeznijo, česar se je slavljenska Marija vse svoje življenje še kako zavedala.

Po sv. maši so člani MPS in SD čudovito presenetili slavljenko in ji s cvetjem, darili in čestitkami popešali praznični dan. Ob kavi in torti ter veselem razpoloženju, ki se je kazalo tudi ob ubranem petju, se je mama Marija veselo smehljala in kar ni mogla verjeti, da je vse to namenjeno njej.

Mama Marija izhaja iz verne kmečke družine. Rojena je bila v Loperšičah pri Ormožu. Njeni starši so z zgle-dom in dobro krščansko vzgojo vcepili svojim otrokom vero, ljubezen do Boga, do Kristusove Cerkve in do sočloveka. Vedno je rada molila rožni venec in slavila Gospodov dan. Z možem Martinom sta skromno živela na majhnem posestvu in sta ob trdem delu ter velikem pomanjkanju po II. svetovni vojni podpirala drug drugega. Njun zakon sta okrasila s tremi otroki, za kar sta se Bogu nenehno zahvaljevala. Ko ji je umrl mož Martin in ko sta jo zapustila še oba sinova ter prerano odšla v grob, je leta 1990 prišla živet k hčerki Mariji v Göteborg. Tukaj je skupaj z njo in ob svojih vnukih ter pravnukih občutila varno zavetje ter ljubezen svojih najbližjih.

Mama Marija jesen življenja preživlja ob branju slovenskih knjig, molitvah in sprehodih. Ob nedeljah pa zvesto obiskuje sv. mašo v župnijski cerkvi Kristusa Kralja. Vse to njeno pričevanje vabi rojake na Švedskem, da ji zaželijo, naj to slovensko mater še naprej varuje in podpira dobri Bog, Mati Božja ter blaženi Slomšek in naj ji podeli še vrsto zdravih in veselih let ob svojih najbližjih.

Draga moja mati! Tudi jaz vam želim in upam, da vas bo usmiljeni Bog še obilo let vodil in varoval med nami, saj ste se mu vse življenje tako iskreno priporočali in se k njemu zatekali!

*hčerka Marija Lajšič*

Hči Marija se v imenu slavljenske zahvaljuje vsem Slovincem v Göteborgu, posebej pa Misijskemu pastoralnemu svetu in Slovenskemu domu, ki so devetdesetletnico mame Marije tako lepo počastili in se je spomnili ob visokem jubileju. Tej zahvali se pridružuje tudi slovenski dušni pastir Zvone, ki se zahvaljuje slavljenci Mariji za njeno tiho in čudovito pričevanje.

### **Slovo od Ignaca Bukovca iz Göteborga**

Isti dan, ko je slovenska skupnost slavila visoki jubilej mame Marije Roškar, je bil v Hočah pri Mariboru pogreb Ignaca Bukovca. Ignac je bil rojen 15. januarja 1932 v vasi Bučevčovi v župniji Križevci pri Ljutomeru. Od njega pa so se poslovili v Hočah pri Mariboru v sredo, 2. februarja.

Mnogi so ga poznali in z njim tudi prijateljevali. Kot človek je bil dober in plemenit, kar je izrazil v svojih slikah; največ je slikal z oljnimi barvami na platno. Kdor je videl njegove

slike, je mogel v čudoviti kombinaciji in prelivanju barv vsaj nekoliko spoznati njegovo dušo. Delal je v Volvu in si tako služil vsakdanji kruh. Velik del denarja je porabil za slikarski material. Sam je tako cenil in spoštoval svoje umetniške slike, da je enemu izmed svojih prijateljev rekel: "Zemlje in slik se ne prodaja," ko ga je prosil za sliko za spomin nanj. Žal pa tega niso cenili tisti, ki so urejevali slovo od Naceka v Göteborgu, saj so slike razprodali za drobiž. Mnogi Nacekovi prijatelji in sodelavci so razočarani in v srcu globoko prizadeti ter ponižani ob vsem, kar se je dogajalo po Nacekovi smrti. Poleg tega in ob takšni ignoranci nekaterih, ki so urejevali stvari v Göteborgu, je treba reči tudi to, da so vsi Nacekovi prijatelji in rojaki, kakor tudi Švedi izredno žalostni, ker ni bilo katoliškega slovesa, sv. maše zadušnice za Ignaca in molitev ob slovesu. Že ko je bil Nacek zdavnaj pokopan v Sloveniji, so se njegovi sodelavci in rojaki zbrali 22. februarja pri sv. maši zadušnici v cerkvi Kristusa Kralja in se zanj zahvalili Bogu in za vse dobro ter plemenito, kar je storil v življenju, ter s prošnjo v srcu, da se veselo snidejo v nebesih.

Ob vseh teh žalostnih dogodkih, ki so prizadeli slovenske katoličane in Nacekove prijatelje, mu vsi želijo, naj v miru počiva v slovenski zemlji in naj gleda večno Lepoto, ki jo je v svojem življenju tolikokrat prenesel na platno in jo upodobil v čudoviti kombinaciji oljnih barv, ki izražajo harmonijo in toplino.

### **V spomin prijateljici Franki Bajt**

Že kot zelo mlada si skupaj s svojim dragim Jerkom zapustila domovino Slovenijo ter iskala boljše življenje v svetu. Končno si prišla na Švedsko,



kjer si našla svoj dom. Rodila in vzgojila si dva čudovita otroka Roberta in Sandi; zdaj sta že oba odrasla in imata svoje družine. Vedno si si prizadevala za boljše življenje, hotela si doživeti čim več. To ni bilo vedno lahko, toda tebi je z močno voljo uspelo. Bila si vedno vesela in dobra, skozi življenje si se prebijala brez tarnanja. Mislila si tudi na druge ter pomagala vsem okoli sebe, zato si bila zelo priljubljena med prijatelji in sodelavci. In ko bi zdaj končno lahko v miru uživala, te je smrt odtrgala od nas, posebej pa tvojemu Jerku, Robertu in Sandi. Med nami zdaj zija velika praznina. Vedno se te bomo spominjali s toploto in ljubeznijo, v veliko tolažbo pa nam je to, da si saspala tako mirno in brez bolečin.

Draga Franka, hvala za tvoje prijateljstvo, hvala, ker si nam obogatila življenje!

*Prijateljica Barka Belec*

**Binkošti v Vadsteni v jubilejnem letu 2000.** Srečanje Slovencev za binkošti v Vadsteni bo **11. junija**. Začelo se bo **ob 12. uri** s sv. mašo pri sestrah sv. Brigite. Somaševanje bo



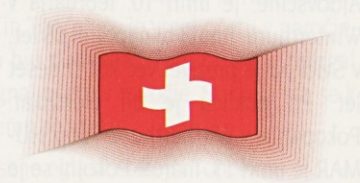
*Zürich – Ob slovesu Majde in Franza Gabriel ter Pavle in Romana Seška*

vodil župnik Vlado Pečnik, ki pastiruje na Dobu pri Domžalah. Letos bomo spet v dvorani in tudi za glasbo ter vse drugo bo poskrbljeno. Vi pa s sabo prinesite veliko dobre volje ter darove za tombolo. Med nas pridejo gostje iz Slovenije in predstavniki slovenske ambasade s Stockholma. Dobrodošli!

Dragi rojaki s Švedske, najprej ste vi povabljeni v čim večjem številu v Vadsteno! Zakaj je to tako pomembno? Zato, ker je Vadstena vaša in zaradi vas in zato, ker želimo kot rojaki biti hvaležni pokojnemu patru Janezu Sodji ter Jožetu Drolcu. Pred-

vsem pa zato, ker je tam svetoletna cerkev, s katero so povezani odpustki. Pridite skupaj z mladino in otroki, povabite tudi svoje švedske prijatelje. Pridite, da bomo skupaj praznovali, se poveselili ter ohranjali naše korenine.

*Zvone Podvinski*



**Š V I C A**



*Schann – Nadškofa Wolfgang Hass in dr. Franc Rode ob sklepu praznovanja slovenskega kulturnega praznika*

Na jožefovo smo po slovenski sv. maši nazdravili zakoncema **Majdi in Franzu GABRIELU iz Züricha**, ki za stalno odhajata v Slovenijo, v zdraviliški kraj Dobrna pri Celju, kjer sta si postavila hišo. Majdi je februarja letos poteklo 35 let, kar je prišla v Švico, takrat jih je štela trideset. Franz, po rodu Švicar, pa bo z letošnjo cvetno nedeljo začel šteti čas od svojega stalnega prihoda v Slovenijo. Ima še 95-letno mamo ter štiri brate in sestre. Drugo leto, 7. junija 2001, ju čaka srebrna poroka. Bila sta redna obiskovalca slovenske sv. maše.

Njun prostor v cerkvi bo odslej ostal prazen in ju bomo zelo pogrešali.

**Za stalno odhajata v Slovenijo tudi Roman in Pavla SEŠEK-KOSMATIN** iz Adlikona pri Regensdorfu. Hišo sta si postavila v Trzinu pri Ljubljani. Roman, takrat štiriindvajsetletni, je prišel v Švico leta 1962, torej pred 38 leti, Pavla pa je v Švici 34 let. Poročena sta sedem let in oba dolgoletna člana SPD TRIGLAV v Zürichu. Roman je bil tudi v glavnem odboru, Pavla pa je rada za prireditve spekla dobro slovensko orehovo potico.

Zaželeli smo jima, da bi se v Sloveniji dobro počutila ter v zadovoljstvu in zdravju dolgo uživala sadove trdnega dela v tujini. Naj ju spremlja Božji blagoslov!

**V večnost** sta odšla dva slovenska primorska rojaka, **Miro TERČELJ** in **Alojz HUMAR**. Miro TERČELJ, iz Ajdovščine, je umrl 10. februarja v Winterthuru. Junija bi napolnil 68 let, v Švici pa je preživel več kot trideset let. Po poklicu je bil električar. Pokopan je v Wirtherthuru. Alojz HUMAR je umrl 13. marca. Pokojni se je rodil 31. marca 1943 v Kanalskem Logu - Dolgi Laz - na Primorskem. V Švico je prišel v poznih šestdesetih letih. Najprej je bil gozdni delavec, 23 let pa je delal pri SWISAIRU kot ključavničar. Zadnjih pet let je bil, zaradi možganske kapi in težke sladkorne bolezni invalidsko upokojen. Z ženo Anico, s katero sta imela hčerko Aleksandro, sta bila poročena 20 let. Pokopan je bil 17. marca v Logatcu, kjer sta si z ženo postavila hišo. V spominu bo ostal kot miren in pošten človek, je zapisal Tone LENCEL, predsednik SD TRIGLAV Zürich.. Naj počiva v miru!

p. Robert



## OZANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

### FRANCIJA

#### PARIZ

30. aprila, na belo nedeljo, bo po maši v dvorani Slovenske doma v Chatillonu nastopila FOLKLORNA SKUPINA JAVORJE iz Šmartnega pri Litiji. Pridite v lepem številu!

#### MÈRICOURT

V soboto, 29. aprila, ob 20. uri bo v slovenski kapeli sv. Barbare v Mèricourtu nastopila FOLKLORNA SKUPINA JAVORJE iz Šmartnega pri Litiji. Vabljeni!

### NEMČIJA

#### MÜNCHEN

**SLOVENSKA MAŠA:** Maja so maše v cerkvi Svetega Duha na cesti Tal, ob glavnem mestnem trgu 'Marienplatz' vsako nedeljo ob 17.30. Pol ure pred mašo je priložnost za spoved. Vsako prvo nedeljo v mesecu je pol ure pred mašo molitev za duhovne poklice in mir v svetu. V maju, juniju, juliju in avgustu bodo maše po poletnem redu ob 17.30.

**PRVI MAJ:** Vsebavarsko romanje v Altötting s škofom Sieblerjem. Šmarnična pobožnost in večerna maša odpadeta.

**ŠMARNIČNA POBOŽNOST:** v maju od ponedeljka do petka (v sredah in petkih s sveto mašo) ob 19.00 v župnijski kapeli.

**PRVI PETEK:** 5. maja in 2. junija.

**ŠOLA** bo 6. maja ob 9.00 do 11.30.

**KROG PRIJATELJEV SLOVENSKE ŽUPNIJSKE ŠOLE** se bo srečal 6. maja ob 11.30 in se pogovoril o načrtih za prihodnje leto.

**ZAKLJUČNA ŠOLSKA MAŠA** bo 13. maja z razdeljitvijo spričeval.

**SREČANJE S ŠKOFOM PIRIHOM** za starše birmancev in prvoobhajancev ter vse župljane bo v soboto, 13. maja, ob 19.00. Izkoristite priložnost za pogovor z našim dolgoletnim izseljenjskim škofom, ki je letos svojo službo predal škofu Alojzu Uranu.

**BIRMA IN PRVO SVETO OBHAJILO** bo 14. maja ob 12.00 v cerkvi Svetega Duha. Birmal bo škof Pirihi. Vabimo vse župljane, da se udeležijo tega velikega duhovnega dogodka v naši fari.

**ŠOLSKI IN FARNI IZLET** bo 20. maja. Za otroke je zastonj, odrasli plačajo 25 DM po osebi.

#### Waldkraiburg

Maše so v farni cerkvi Kristusa Kralja 6. in 20. maja ob 19.00 ter 3. in 17. junija. Pol ure pred mašo priložnost za spoved. Opozorjamo na poletni začetek maš ob 19.00.

#### Rosenheim

V cerkvi ob pokopališču 7. in 28. maja ter 11. in 25. junija ob 11.15. (14. maja maše ne bo zaradi birme v Münchnu). Pol ure pred mašo priložnost za spoved.

#### Freilassing

V farni cerkvi 14. maja maša odpade. Namesto tega bomo 21. maja poročali v Maria Plain, kjer bo maša ob 11.15. V farni cerkvi bo maša spet 4. junija in 2. julija ob 16.00.

### STUTTART:

Svete maše maja in junija:

STUTTART - Sv. Konrad: 7., 14. in 21. maja ter 4.,

11. in 18. junija ob 16.30

BÖBLINGEN: Sv. Bonifacij: 7. maja in 4. junija ob

10.00 ter 17. junija ob 17.00: Dan državnosti

SCHW. GMÜND: Kapela sv. Jožefa: 14. maja in 11.

junija ob 9.30

SCHORNDORF: kapela-sestre: 21. maja in 18. junija

ob 8.45

AALEN: Sv. Avguštin: 21. maja in 18. junija ob

11.00

HN-BÖCKINGEN: Sv. Kilian, SOBOTA, 27. maja,

(junija ni maše!) ob 18.00

OBERSTENFELD: Srce Jezusovo: 28. maja ob 9.00.

Bönnigheim: Dan državnosti, 25. junij, ob 11.00 na

vrtno društva Mura

ESSLINGEN: Sv. Elizabeta: 28. maja in 25. junija

ob 17.00

Hohenrechberg: 1. maj ob 15.00, šmarnice

Weißbach: 1. junij ob 10.00, ekumensko bogoslužje

Ellwangen: 24. junija ob 14.30 program pri spominskih

ploščah, ob 16.15 "MAŠA V NARAVI", bazilika

Schönenberg

**SOBOTNA ŠOLA:** Stuttgart: 6. in 20. maja ter

17. junija od 10.00 do 12.00

Böblingen: 7. maja in 4. junija ob 9.00

**Pevska vaja za mlade** v četrtak (19.00 - 21.00), za

odrasle v torek (19.00 - 21.00)

**Nogometni trening:** ponedeljek (19.00 - 21.00)

**Prireditve:** 6. 5. Bad Urach Materinski dan po maši v novi dvorani cerkve sv. Jožefa. Igrajo Mlade frajle iz Slovenije.

13. 5. Materinski dan in majski ples prireja in igra skupina PLANET-X, Schönbühlstrasse, S -Ost, ob 19. uri

14. 5. Materinski dan po maši v cerkvi in dvorani sv. Konrada

1. 6. Vnebohod - praznovanje v Weißbachu

11. 6. Binkošti

17. 6. Böblingen: Praznovanje Dneva državnosti.

24. 6. Ellwangen: K skupnim koreninam naše vere:

Srečanje Slovencev z juga Nemčije ob spominu na sv. Metoda, apostola naših prednikov - v letih 863 -

885 "MAŠA V NARAVI", nastopajo pevske skupine:

Krila (iz SLO), Veneti, PLANET-X...

25. 6. Maša za domovino - ob Dnevu slovenske

državnosti - na vrtno KD Mura Bönnigheim

1. 7. KD Slovenija-Stuttgart: Kresovanje: 9-letnica

slovenske samostojnosti

#### REUTLINGEN: Sv. maše:

Bad Urach, St. Josef: 6. in 20. maj ter 3. in 17. junij

ob 17.00

Pfullingen, St. Wolfgang: 14. in 28. maj ter 11. in 25.

junij ob 17.00

Göppingen: St. Joseph, 22. junij - Sv. Rešnje telo

ob 10.00

Pisarna: Krämerstr. 17, je odprta - po predhodnem

dogovoru - ob četrtek!

## Kristo Srienc: SPRTA BRATA

“Sreče daj vam dobri Bog  
in vseh obvaruj vas nadlog!”

Nato druga vrsta nadaljuje z odpevom:

“Bog sam čez osem let bo rešil vas,  
ko hoteli bodo izseliti vas.”

Ko se je Jošt proti jutru zbudil, je bil ves zaverovan v srečanje z žalik ženami. V prvem hipu ni niti pomislil, da bi bile to sanje, in ne resnično doživetje. V tem svojem prepričanju je pričel Lonico spraševati, če ona ni videla žalik žen, ogrnjenih s prozorno belo tančico, ko so plava-joč nad zakonsko posteljo menjaje prepevale ter nazna- njale dogodke v daljni prihodnosti.

Ko je Jošt ponovno tako prepričevalno pripovedoval o nočnem srečanju z žalik ženami, Lonici ni bilo jasno, ali naj tolmači to kot navadne sanje ali kot izreden in ne- navaden privid svojega moža. Če bi bil to res izreden pri- vid - tako je sklejala -, mu je treba pripisati poseben pomen za bodočnost. Saj žalik žene izrecno omenjajo, da je treba ta dogodek pričakovati čez osem let. Očitno je mišljena izselitev; saj je po žalik ženah izrecno napovedana. Pa tudi v grozljivem pismu napoveduje pisec dogodek, pri katerem brez dvoma gre za izselitev koroških Slovencev “od Šmohorja do Labota.”

“Bog sam čez osem let bo rešil vas,  
ko hoteli bodo izseliti vas.”

### NA TUJE

#### Izselitev

Nad koroškimi gorami je vstajala prva jutranja zarja. Nebo je bilo zavito v mrko sivkasto meglo. Neprijazno aprilsko jutro se je prebujalo iz nočne zaspanosti.

Nič dobrega niso obetale razcefrane, z vlago napojene megle, iz katerih je rahlo rosilo.

Pri Ravničarju so prejšnji dan končali vigredno setev. Z jarim ječmenom in pšenico so tokrat hiteli bolj kot minu- la leta. Ko so se oglašali prvi petelinji glasovi v soseščini, je bil Jošt že pokonci.

Ker ga je prejšnji dan prehitela noč, je hotel še obhodi- ti sveže posejane ozare ter se prepričati, če je posetev dobro zagrebena v vlažno zemljo in če so mejniki postavljeni. Kjer je na njih naletel na kepe, kupe mastne zemlje, jih je

z grabljami skrbno spravil na njivo. Imel je občutek, da se mu zemlja zahvaljuje, ker jo tako skrbno rahlja in ji zaupa s semenom novo rast, novo zorenje in končno čez nekaj mesecev novo žetev.

Ta jutranja pot ob ravnokar posejanih njivah se mu je zdela kakor jutranja molitev, hvalnica Stvarniku. Pogovarjal se je z znojem prepojeno zemljo, na kateri je vigredno sonce pred tedni odtajalo zadnji sneg in so sveže obdelane njihove opojno duhtele. Za Jošta je bil to najlepši čas. Zemlja je pela svojo pesem, kadar je s plugom rezal brazdo za brazdo. Ta pesem domače zemlje je povezovala, osvajala, osrečevala. Nikjer zemlja ni tako opojno duhtela kot na domačih njivah. In nikjer kruh ni bil tako slasten kot siti, ki je bil pridelan na domačih njivah in pečen v domači peči.

Ko se je Jošt tisto jutro vrnil s polja, mu je v veži prišla naproti Lonica. Na rokah je imela malo Katico, komaj pol leta staro, in dva čvrsta fantka sta se držala njenega krila, vsak na eni strani.

Ves prevzet nad svojo družinsko srečo se je Jošt sklonil, stegnil je svoje roke in Tonček se je vrgel očetu v naročje. Zdravko se ni niti za hip pomišljal. Tudi on se je odtrgal od matere ter se pognal očetu v naročje. Stiskala sta se k prijazno smehljajočemu se ateku.

“Dobro jutro, atek!” se je oglasil starejši Tonček.

“Dobro jutro tudi vam štirim, toda Tonček, ti si že pretežak za pestovanje,” je dejal Jošt ter starejšega fanta zopet od- ložil, za njim pa tudi mlajšega.

“Oba sta že prevelika za pestovanje.”



(Frankfurt) Križev pot v Marienthalu – post 2000

Dobrohotno je pobožal drugega za drugim po kodrasti glavi. Nato se je obrnil h Katici v Loničinem naročju: "Ti naš mali ljubček, tudi že pokonci?" To rekši je vzel z vidno nežnostjo Katico iz maminih rok.

Pri zajtrku je postala Lonica naenkrat resna: "Veš Jošt, kaj se mi je sanjalo nocoj?"

"No, vendar kaj lepega!"

"Ne vem; ti presodi! V sanjah se mi je prikazala s tančico ognjena bela žena ter se mi predstavila kot žalik žena. Izrecno me je opomnila na svojo dano napoved pred osmimi leti."

"Kaj praviš?" se je pozanimal Jošt. Za hip se je zamislil. "Saj res! Nekaj so mi tedaj te skrivnostne žene napovedale. Nekaj naj bi se bilo zgodilo čez osem let."

"Ali je od takrat res minilo že osem let?"

"Bilo je tedaj, ko je... Saj res; osem let bo do tedaj!"

"Toda sanje so sanje..."

"Sanje se dostikrat tudi uresničijo."

"Izmed tisoč morda enkrat, dvakrat ali rado tudi ničkrat."

S tem je bil jutranji pogovor končan. Joštu pa ni dalo miru. Tuhtal je ter se trudil, da bi obudil zastarane spomine. Spomnil se je le toliko, da je žalik žena tedaj napovedala neki dogodek, ki naj bi se bil zgodil čez osem let. Loničine nove sanje je Jošt tolmačil kot opomin na svoj čas napovedani dogodek.

Toda kaj so mu žalik žene tedaj napovedale, tega se ni mogel spomniti. Vse tuhtanje je bilo zaman. Skušal se je otesti teh misli. Toda čim bolj se jih je otepal, tem bolj so silile vanj.

Hiši se je bližalo hropenje težkega motorja na klancu. Jošt se je zvedavo oziral v smer, od koder je prihajalo vozilo. Velik črn tovornjak je vozil na dvorišče. Ustavil se je tik pred hišo. Pet uniformiranih SS-ovcev je stopilo iz voza. Dva z brzostrelkami v rokah. Eden se je ustavil pred vhodom v hišo, drugi pred hlevom na nasprotni strani dvorišča. šef s činom oficirja je vstopil v hišo. V veži je srečal Jošta: "Heil Hitler! Ali ste vi Jošt Ravničar, lastnik te kmetije?"

Še preden je utegnil Jošt odgovoriti, je vzel iz torbe list ter ga prebral: "Herr Ravničar, sie werden mit Frau Apollonia und ihren Kindern ausgesiedelt. Sie haben nun eine halbe Stunde Zeit, die Habseligkeiten zu nehmen. Was sie tragen können, dürfen sie mitnehmen. Nach Ablauf von 20 Minuten haben sie im Wagen zu sein. Jeder Fluchtversuch wird mit der Kugel bestraft. Das ganze



(Linz) Škofov referent in direktor za tuje v Linzu, v družbi z delegatom Antonom Šteklom, zakoncema Zore in župnikom Ludvikom Počivavškom

Vermügen wird beschlagnahmt zur Festigung des deutschen Staates." ("Gospod Ravničar, vi boste z vašo ženo Apolonijo in z vašimi otroki izseljeni. Pol ure imate časa, da spravite skupaj najnujnejše potrebščine. S sabo smete vzeti le tisto, kar lahko nosite. Čez dvajset minut morate biti na vozu. Če bi skušali ubežati, vas čaka krogla. Vsa vaša posest je zaplenjena za krepitev nemške države.")

Jošt se je prvi znašel. Zavedal se je, da je vsak upor zaman. Prijel je Lonico za roko ter jo potegnil s seboj: "Kar je res najbolj nujno, tisto hitro spraviva skupaj!"

"Tudi kar je za otroke nujno", je nadaljeval Jošt.

"Nur was ihr tragen könnt," je opominjal šef SS. ("Samo tisto, kar lahko nosite!")

Šele ob tem opominu gestapovca sta se zavedela, da sta z otroki vred še oba v delovniški obleki. Hitro sta se preoblekla. Obema so se tresle roke.

SS-ovec je priganjal: "V avto! Die Zeit ist um!" ("Čas je potekel!")

SS-ovci so neusmiljeno priganjali; ko beseda ni zalegla, so grozili z orožjem. Lonica je z eno roko pritiskala Katico za prsi, z drugo vlekla deloma po tleh v culo povezane potrebščine, ki so ji pač prišle pod roke. Čez pol ure so odgnali družino - Jošta, Lonico in otroke - kakor zločince k tovornjaku. Ponovno se je Lonica ihteč ozrla nazaj, kot bi se ne mogla odtrgati od drage domačije. Otoka sta ob pogledu na objokane starše še glasneje zastokala. Tonček se je krčevito oprjel očetove roke ter zaprosil: "Atek, ostanimo doma."

SS-ovec je prišlim nesrečnikom odprl vrata ter najprej porinil na voz otroka, nato z močnim sunkom še Jošta in



(Schann) Praznovanje dneva slovenske kulture – ob nadškofu Rodetu je J. Kramberger, predsednik SD France Prešeren, ter Lojze Klavčič s hčerko Irino.

Lonico. Zaloputnil je vrata, skočil za volan, drugi štirje SS-ovci pa so zasedli prostore, s katerih so imeli stalno odprt pogled na Jošta in Lonico. V vozilu sta opazila, da sta v svoji živčni napetosti nagloma zagrabila nekaj neuporabnih reči ter jih stlačila v puntelj, važne, za vsakdanje življenje potrebne pa prezrla.

V Joštu je rasel upor. Komaj se je premagoval. Najraje bi bil planil ter pometal SS-ovce drugega za drugim z voza. Slutnja, da jih tirajo v tujino, da jim nasilno jemljejo dom, verjetno za vedno, je v obeh izzvala silno pobitost. Zavedala sta se svoje popolne nemoči. Čutila sta, da sta z otroki vred izročena navadnim rabljem in nakani brezvestnih ljudi, ki so izselitev koroških Slovencev v svoji hudobiji zasnovali ter jo začeli uresničevati.

Pregnanstvo z doma na tako krut način je izzvalo v njihovih srcih tako silno bol, da jima je sleherna beseda obtičala v grlu in v očeh usahnila vsaka solza.

V tovornjaku je zavladal molk, molk, ki je obtoževal, obsojal, ki pa ni našel sodnika; molk, ki je krčevito iskal konca. Našel je pa le brezkončnost, večnost. Ta usodni molk je končno preglasil motor, ki je zaropotal ter na mah prekinil smrtno tišino. Črno popleskani avtobus, podoben mrtvaškemu vozu, se je premaknil ter se spustil navzdol. Jutranje aprilsko sonce je kot v slovo še pobožalo osamelo Ravničarjevino, preden je izginila za ovinkom. Hrib jo je zakril. Ni je pa mogel zakriti v srcih svobode oropane mlade petčlanske družine.

Koroški brat je poslal svojega stoletnega brata v pregnanstvo. Tam naj bi umrl in s tem naj bi bil stoletni spor med bratoma za vse čase uradno zaključen. Ali bo zgodovina o tem barbarskem dogodku molčala? Molčala bo, ako bo k molku še uradno prisiljena.

Po četrturni vožnji po ovinkasti cesti se je Loničino lice očitno razvedrilo. Prejšnja potrnost je izginila z lica, iz njenih lepih plavih oči je zasijala samozavest. Zdelo se je, da se je znašla ter se otrešla vsega brezupja, ki je še ravnokar kakor senca kvarilo njeno mladostno obličje. Bil je, kot bi sončni žarek predril meglo ter posijal v temo. Jošt te spremembe ni opazil. Preveč se je gnjavil z bridko usodo brezdomstva.

Na nekem ovinku, ko je avto počasneje vozil, se je Lonica nagnila k Joštu ter mu s tako prepričevalnostjo zašepetala na uho, da je bil kar presenečen: "Jošt, verjemi mi, vrnemo se. Bog nas bo rešil!"

Jošt jo je vprašujoče pogledal.

"Kar naenkrat sem se spomnila tistih pred osmimi leti prerokovanih besed, ki sva jih že kar pozabila. Ko sem bila vsa obupana, se mi je zazdelo, da mi je skrivnostni glas zašepetal na uho. Točno sem ga slišala: "Bog sam čez osem let bo rešil vas, ko hoteli bodo izseliti vas". Jaz molim in verujem, da bomo rešeni in da se vrnemo!" je Lonica zaupno ponavljala.

"Da bi Bog dal!" je Jošt komaj slišno proseče vzdihnil.

Avto je po ravni cesti pospešil vožnjo. Peljali so se skozi znana revna naselja. Petkrat so se ustavili v večjih vaseh. Povsod sta dva SS-ovca ostala v vozu, trije pa so odšli ter iz hiš prignali po nekaj prestrašenih novih popotnikov. Nekateri so nosili v naglici povezane cule, drugi kovčke, vsi pa so bili skrajno pobiti. Obup je zarezal nenavadno ostrino v njihova objokana lica. Le s težavo so SS-ovci pri zadnji postaji stlačili v tovornjak še skupino petih ali šestih nesrečnikov. Njihove cule so jim iztrgali iz rok ter jih pometali ob cesto, rekoč: "Saj vidite, da ni prostora za vaše cunje!"



(München) Razstavo ikon si je ogledalo veliko ljubiteljev umetnosti.

Kdor se je branil, je dobil boleč sunek s pestjo v lice ali trebuh. Povsod se je ponavljala ista žaloigra: surov, nepričakovan poseg v mirno življenje zavednih vernih slovenskih družin, katere so tu pa tam tudi domačini kot sodelavci nacističnega režima zavestno ali iz sovraštva predlagali krajevnim oblastnikom za izselitev. Esesovski suroveži so pobrali vse na listi za izselitev zaznamovane osebe, stare in mlade.

Pri predzadnji postojanki so kot zadnjega privlekli častiljivega, že osivelega starčka, kateremu se je na prvi pogled poznalo, da ima za seboj težko preteklost. Esesovski priganjač je rjovel nad njim, ker je le s težavo lezel na voz. Ravno, ko je vrh stopnic hotel za seboj zaloputniti vrata, je neučakani šofer sunkoma pognal voz. Starček je zgubil ravnovesje, omahnil ter skozi vrata, ki so bila samo priprta, telebnil vznak tako nesrečno, da je z glavo z vso silo udaril na cestni tlak. Leva noga je prišla pod zadnje kolo avta. Iz glave se mu je curkoma vlila kri. Njegova noga, očitno zlomljena, je bingljala kakor prelomljena vžigalica.

Voz je sicer obstal, toda prepozno. Dva esesovca sta ponesrečenca pobrala ter ga vse drugo kot nežno odločila na obcestni rob. Eden je surovo zaklel in zlobno pripomnil: "Ta führerju in nemštvu na Koroškem gotovo ne bo več škodoval."

Motor je bolešno zarjovel in tovornjak je vozil naprej v svojo določeno smer, kot bi se nič ne pripetilo.

Tam ob cesti je umiral človek, ki v svojih šestdesetih letih življenja ni zakrivil nič drugega, kot da je s svojimi pridnimi rokami obdeloval skopo zemljo, človek, ki je ljubil svoj slovenski narod ter kot veren kristjan dajal Bogu, kar je Božjega, in svoji državi Avstriji, kar je od njega pričakovala oziroma terjala.



(Berlin) Pevci cerkvenega zbora iz Komende



Ekipa iz Nice in Marseille na smučanju v Cerknem

Umiral je ob cesti kot nepomembna številka tretjega rajha. Edino vidno priznanje mu je bilo dano s tem, da je esesovski šef na vozu potegnil iz svoje torbe seznam ter izbrisal iz imenika ponesrečenčevo ime.

Tudi kot številka je s tem ta slovenski človek nehal obstajati v registru tistih, ki so botrovali načrtni izselitvi koroških Slovencev. Nihče ni več za njim spraševal. Bog pa ga je sprejel med svoje pričevalce.

Iz Podjune, Roža, z Gur in Zilje so tistega usodnega aprilskega jutra prihajali tovornjaki, natrpano polni svobode in vsega imetja oropanih koroških Slovencev. Stoletja ne bodo mogla izbrisati sramotnega madeža tega zločinskega dejanja.

Kdo si ga je izmislil? Vse kaže, da se je načrt rodil v glavi znanih "reševalcev" koroškega vprašanja. Uresničiti pa so si ga drznili šele, ko so se lahko naslonili na udarno moč oblastnikov tretjega rajha.

Tista prva usodna noč med 14. in 15. aprilom 1942 je kakor temna pošast legla na izseljensko taborišče v Žrelcu. Čez dan so nekateri taboriščniki drug drugega spodbujali, se smejali, zabavljali na račun policije, ki je ojačena hodila med barakami, pa tudi zunaj taborišča tik ob žični ograji.

Na tleh, na kupu slame, zaviti v koce so prebili Ravničarjevi tisto noč. Jošt je tuhtal ter v mislih premleval vse, kar se mu je po namigovanju taboriščnikov zdelo, da bi se moglo zgoditi. Lonica se je delala, kot bi spala. V resnici si je venomer brisala solze ter si govorila: - Vsaj Katico naj mi pustijo! Če mi to vzamejo, se jim s silo uprem!

Noč je bila za oba neskončno dolga, vlekla se je v brezkončnost.

Se nadaljuje

## IN DLETO SE ZAREŽE V LES

**“U**stvarjanje se začne, ko dobiš notranji navdih. V harmoniji dleta in srca spregovori les v novi podobi in dobi dušo,” pravi ljudski umetnik Franci BREGAR iz Duisburga.

**Zdomski rojak Franci Bregar iz Duisburga. Dovolite, da pokukava nekoliko v ozadje zgolj suhoparnega podatka.**

Rojen sem na pragu 2. svetovne vojne v župniji Sv. Jurij ob Taboru. Doživljal sem skromno, a veselo mladost na deželi. Pri 17. letih sem bil že kvalificiran klepar. V Nemčiji sem od 1966. Tu sem se vpisal v dopisno tehnično šolo in postal strojni tehnik ter kot konstruktor delal pri Kruppu okroglih 25 let.

**Ljudski umetnik, rezbar, podobar in tehnični poklic - navidez čudno sozvočje?**

V sebi nosimo različne darove, le odkriti jih je treba. Nekaj prihaja verjetno tudi po rodovini. Po mami je živa pevska in glasbena nadarjenost. Slednjo je očitno podedoval tudi moj sin Vojko. Sam sem bil v mladosti igralec v dramski sekciji; globoko v meni je ostal posebej lik Jurčičevega Krjavlja, ki sem ga igral. Že kot otrok sem na paši poskušal rezljati z nožkom v les, pozneje pa nisem imel možnosti.

**Kdaj ste otroški nožiček zares zamenjali za urezi dleta v les?**

Pri konstruktorskem pisarniškem delu sem čedalje bolj čutil, da mi nekaj manjka. Že dve dobri desetletji sta minili, odkar sem resno začutil v sebi klic, potrebo, naredi nekaj. Iz lesa zbudi novo življenje. Prvo, kar sem izrezljal,



Franc Bregar iz Duisburga

je bil božični motiv in svečnik iz češnjeve korenine. Tudi potrebno orodje sem si v začetku naredil kar sam.

**Presenečen sem bil, ko ste mi v uvodnem kramljanju na pamet recitali kar celo Gregorčičevo mojstrovino V pepelnični noči. Verz iz te pesmi “tvoj je vstajenja dan” je čutiti tudi v vaših delih.**

Res je. Življenje čutim kot veliko vrednoto. Vesel sem ga in Bogu hvaležen zanj. Vsemu, kar delam, želim vdahniti to veselost, gibanje življenja. Kosa lesa ne bom cepil, temveč mu dal novo polnost bivanja.

**Vaša dnevna soba je bolj podobna galeriji kot pa bivalnemu prostoru. Veliko del nosi verski pečat.**

Prostora je res premalo. Veliko sem tudi že prenesel domov v Slovenijo. Mnogo del sem oddal in podaril tu in v domovini. Delal sem tudi za nekatere cerkve v Nemčiji. Tu sem tudi večkrat razstavljal svoja dela. Tri četrtnine mojih del je versko obarvanih.

**Je možno dati odgovor, zakaj ravno verska tematika?**

Verovati pomeni biti srečen. Zato si je treba vzeti čas, da bi bili srečni. Sam si ga jemljem s tem delom. Dela prihajajo iz doživljanja osebne vere in so njena zunanja upodobitev, udejanjanje. Ob dokončanju vsakega novega dela sem srečen. V mnogoterost današnje duhovne revščine človeka želim spregovoriti z vsakim svojim ustvarjenim delom. Za lastno vero sem hvaležen tudi svoji globoko verni mami. Po očetovi strani je moj sorodnik frančiškan p. Benigen Snoj, graditelj slovenske cerkve v New Yorku.

**Letos so vzbudile precej pozornosti vaše jaslice?**

V sebi nosijo del domovine, slovenske idile. Veliko časa je bilo potrebnega za toliko figur, in še jih nameravam dopolnjevati. V sebi nosijo poseben pečat na moje otroštvo in spomin na mamo, na dom. Tudi naš dom je pripravljen in enkrat se bom tja vrnil. Bog daj.

*G. Franci, letos junija se boste ob binškoštnem srečanju z razstavo svojih del predstavili rojakom. Naj jih vaša dela nagovorijo s toplino sreče bivanja in s hvaležnostjo za dar življenja in vere “v vstajenja dan”.*

*To ti želi in se ti zahvaljuje za pogovor tvoj*

župnik Lojze Zaplotnik

## NOVI BEOGRAJSKI NADŠKOF

Imenovan je bil novi beograjski nadškof mag. Stanislav Hočevar. Ob imenovanju je izrazil upanje, da bo ostal tesno povezan s Cerkvijo na Slovenskem, ji še naprej pomagal pri pastirskem delu in bil v molitvi povezan z njo. Novega poslanstva pa je vesel in upa, da ga bo dobro opravljal.

## NEPISMENOST

Na svetu je več kot 880 milijonov nepismenih ljudi, med katerimi je skoraj dve tretjini žensk. Dejstvo, da trenutno 125 milijonov šoloobveznih otrok ne hodi v šolo, pa vzbuja še dodatno zaskrbljenost za stanje na področju splošne izobrazbe.

## SLOVENCİ PRODAJAJO DEVIZE

V prvih dveh mesecih letos je promet v menjalnicah dosegel nekaj več kot milijardo mark, od tega je nakup deviz za skoraj 26 milijonov mark ali pet odstotkov presegel prodajo deviz. Glede na lansko dvomesečje je bil promet skoraj enak (za 25 milijonov mark višji). Srednji menjalniški tečaj za nemško marko je februarja letos znašal v povprečju 102,64 tolarja. Kot je znano, so v celem lanskem letu na menjalnih mestih po državi opravili za 7,6 milijarde mark prometa.

## INFLACIJA RASTE

Cene življenjskih potrebščin so se marca v primerjavi s februarjem zvišale za devet desetink odstotka, letošnja in-



(Freyning-Merlebach) Med generalno sejo prijateljev slovenske misije

flacija je 2,6-odotna, primerjava marec 1999/marec 2000 pa pokaže kar 9-odstotno podražitev življenjskih potrebščin. K marčevski inflaciji so največ prispevale podražitve goriv in maziv (+5,9 odstotka), medicinskih in terapevtskih izdelkov(+5,4) in zdravil (+3,2 odstotka), podražile pa so se (+3,1)tudi alkoholne pijače.

## BREZPOSELNOT

V Sloveniji je bilo marca 111.976 brezposelnih (polovica žensk, več kot polovica starejših od 40 let, skoraj polovica samo s prvo ali drugo stopnjo izo-brazbe), kar je skoraj desetino manj kot pred enim letom.

## BENCIN JE DRAŽJI

Najbolj, za 5,30 tolarja, se je podražil neosvinčeni, 98-oktanski bencin. Podražil se je s 135 na 140,30 tolarja za liter pri Petrolu (pri Istrabenzu 140,20 tolarja). Za najmanj, 4,30 tolarja oziroma tri odstotke, je dražji osvinčeni 98-oktanski bencin. Podražil se je s 141,70 na 146 tolarjev za liter. Neosvinčena bencina (95- in 91-oktanski)sta dražja za 4,70 tolarja ali 3,7 odstotka. Prvi se je podražil s 128,10 na 132,80 tolarja za liter, drugi pa s 127,60 na 132,30 tolarja za liter. Podražitev bencina je posledica uveljavitve modela za oblikovanje cen bencina.

## KOZOROG VRAČAJO V POSOČJE

Predstavniki občine Bovec in Kluže na italijanski strani so se dogovorili, da bodo na kaninsko pogorje naselili kozoroge. Omenjena živalska vrsta je že skorajda izginila z območja Gornjega Posočja, čeprav kozorog nastopa v legendi, po katerem je to območje razpoznavno.



(Stuttgart) Film Nova domovina v Cerkvi je privabil mnogo gledalcev.



Res pa je, da kozorogov na kaninskem pogorju nikoli ni bilo, zato mnoge preseneča odločitev Triglavskega narodnega parka, ki dogovorom med bovško občino in občino Kluže ni nasprotoval. Ideja je prišla iz italijanske smeri, kjer so večje črede zlatorogov že naselili na pogorju Montaža in v okolici Gran Paradisa. Sicer pa bo odstrel te živalske vrste v naslednjih desetih letih prepovedan.

## JULIJANA V PRODAJI

Za karavanško vodo Julijano in jeseniško polnilnico Perne, ki je doslej namesto plastenk polnila le časopisne strani, so očitno nastopili boljši časi. Po desetih letih zapletov in nesporazumov med vodstvom polnilnice in jeseniškim Vodovodom, je proizvodnja pred dnevi spet stekla. V začetni fazi naj bi dnevno napolnili 100.000 1,5-litrskih plastenk, pozneje pa nameravajo proizvodnjo še povečati. Cena izvirske vode Julijane bo precej nižja od drugih ustekleničenih vod, saj bo že omenjena plastenka stala le 40 tolarjev.

## MARIBOR

Škofijska karitas Maribor, ki deluje že desetletje, je pregledala svoje delovanje v minulem letu, v katerem so za pomoč v Sloveniji in tujini namenili skupno 85 milijonov tolarjev v obliki naročilnic, denarnih sredstev, opreme ter hrane in gradbenega materiala. Od tega so posameznikom, družinam in otrokom v stiski namenili pomoč v skupni vrednosti skoraj 59 milijonov tolarjev. Med drugim so s plačilom kosil, vozovnic, učbenikov, letovanj, šole v naravi pomagali šoloobveznim otrokom, dijakom in študentom, podobno kot prejšnja leta pa so izvajali program Botrstvo, v okviru katerega t.i. botri otrokom iz socialno ogroženih družin omogočijo, da trikrat letno prejmejo pomoč v višini 20.000 tolarjev. Iz tega programa je bilo v letu 1999 razdeljenih 8,3 milijona tolarjev pomoči.

## SLOVENIJA IN DOLG

Slovenske devizne rezerve so konec januarja znašale približno štiri milijarde tolarjev, zunanji dolg pa več kot 4,5 milijarde tolarjev, pokritost dolga z rezervami pa je znašala le še 74 odstotkov. Proračun bremeni tudi prepočasna pokojninska reforma, veliko negotovost pa predstavlja še veliko zadolževanje za avtoceste.

## VELIK ODZIV NA OBVESTILO NACIONALNE TV

Po prvih ocenah RTV Slovenija je do 29. marca opolnoči, ko se je iztekel rok za prijavo RTV-prispevka, na nacionalno televizijo prispelo 100.000 do 120.000 odgovorov ljudi, ki so se odzvali in odgovorili na obvestilo nacionalke.

Vsem, ki niso vrnili izpolnjenih obrazcev o plačevanju RTV, bodo poslali odločbo, s katero bodo ugotovili, da so zavezanci za plačilo prispevka. Na odločbo se bodo sicer lahko pritožili na ministrstvu za kulturo, vendar pa pritožba ne bo zadržala izvršbe. Po novem zakonu plačuje RTV-prispevek vsak, ki plačuje električno energijo. Merilo ni več TV-aparat ali radio, temveč električni priključek v hiši.

## KRIMINAL V SLOVENIJI

Slovenska policija je lani zaznala približno 13-odstotno rast kriminala, po ocenah strokovnih služb pa so storilci kaznivih dejanj povzročili za približno 19,8 milijarde tolarjev škode. Raziskanost kaznivih dejanj v letu 1999 se je gibala pri dobrih 46 odstotkih, kar je nekoliko slabše kot leto pred tem, takšno število kaznivih dejanj pa gre predvsem na račun nekaterih poslabšanih varnostnih razmer.

Velik problem je tihotapljenje ljudi (18.000 nezakonitih prehodov) iz manj razvitih držav prek Slovenije na zahod. Lani je prišlo tudi do poslabšanja razmer v cestnem prometu, saj je bilo kar za 10,7 odstotka več prometnih nesreč kot leto pred tem in za 8 odstotkov več smrtnih žrtev.



(Méricourt) V cerkvi sv. Barbare radi zapojejo slovenske pesmi.

## SKLANJATEV PRIDEVNIKA

### 1. SKLANJAJ NASLEDNJE ZVEZE PRIDEVNIKOV IN SAMOSTALNIKOV:

Kvalificiran delavec, gledališka igralka, barvni televizor, električna napeljava, karantanski vojvoda, severni medved, travniška penuša, Stari trg, Nova Gorica, Novo mesto.

### 2. PRIDEVNIKE V OKLEPAJU POSTAVI V USTREZNE SKLONE:

Ves čas smo hodili po (levi) bregu. Fantje so stekli proti (košati) hrastu. Med odmorom smo se pogovarjali o (zanimivi) filmu. Sklenil sem, da bom pomagal (stari) možu. Dobiva se ob desetih na (živilski) trgu. Počakal te bom pri (stari) kostanju pred cerkvijo. Večerjali smo v gostilni Pri (črni) orlu. Reševalci so vso noč iskali (pogrešani) planinca. Nihče ni zaupal (opravljivi) sošolcu.

### 3. IZBERI USTREZNO OBLIKO TOŽILNIKA:

Kateri kruh želite, (beli ali črni - belega ali črnega)? Katero vino pridelujejo na Štajerskem, (belo ali rdeče - belega ali rdečega)? Stari stolp za skakanje v vodo bomo podrl in v enem mesecu postavili (nov - novega). Daljnogled sem pozabil v planinski koči, treba bo kupiti (nov - novega). Ves popoldan sem pri stricu prelagal deske z nižjega poda na (višji - višjega). Prosim, lahko pomerim še (levi - levega)?

## STOPNJEVANJE

### 4. OSNOVNIKE SPREMENI V PRIMERNIKE:

Andrej je (velik) od Tomaža, pa (majhen) od Aleša. Oče je (star) od mame. Sestra je (mlad) od mene. Zlepa ne najdeš (vnetega) zbiralca znamk, kakor je Gregor. Igor je (hiter) od Francija. Mojca je (muhasta) kot Vesna. Železo je (lahko) od svinca, toda (težko) od aluminija. Diamant je (trd) kot jeklo. Papir je bil (bel) kot sneg. Soteska je (ozka) kot dolina. Bohinjsko jezero je (globoko) kot Blejsko. Triglav je (visok) kot Grintavec. Čim višje se vzpenjamo, tem (redke) je zrak.

### 5. NAMESTO OSNOVNIKOV RABI PRESEŽNIKE:

Mojca ima (lepo) torbo. Urška ima (zanimivo) knjigo. Branko ima (veliko) žogo. Tone ima (dobre) smuči. Breda ima (drage) čevlje. Karmen ima (moderno) obleko. Mirko ima (močnega) brata. Klemen bere (debelo) knjigo. Veronika nosi (dolgo) krilo. Lucija se igra z (novo) igračko.

### 6. ODGOVORI NA NASLEDNJA VPRAŠANJA:

Katera ženska je mlajša: mlada ali mlajša ženska? Kateri moški je starejši: star ali starejši moški? Ali je daljša zgodba srednje dolga ali je zelo dolga zgodba? Katera šola je po stopnji višja: visoka ali višja šola? Breda ima svetlejše lase od Mojce. Mojca ima svetlejše od Alenke. Katera ima najsvetlejše? Andrej je večji od Gregorja. Gregor je večji od Tineta. Kateri je največji? Zeleni svinčnik je krajši od rumenega. Rumeni je krajši od rdečega. Kateri je najkrajši. Modra

knjiga je debelejša od rdeče. Rdeča je tanjša od zelene. Katera je najtanjša?

### 7. POSTAVI VEJICE, KJER JE POTREBNO:

Zdaj imam najrajši jabolka in breskve; v onih dneh polnih idealov pa so mi bili štrbonclji sad paradiza. V ta svoj dom sem plezal po lestvi podobnih stopnicah. Ni znamenje na polju to / to moje je srce gorko / in ta obraz prepoln miline / je slika moje domovine. S prsti črnimi od traku pisalnega stroja je oklenila vrat in ga jela stiskati kot bi hotela sama sebe zadaviti. Ven in noter so hodili od zidanja in klesanja beli ljudje.

## REŠITVE

**1. SKLANJAJ NASLEDNJE ZVEZE PRIDEVNIKOV IN SAMOSTALNIKOV:** Kvalificiran delavec, kvalificiranega delavca, kvalificiranemu delavcu, kvalificiranega delavca, pri kvalificiranem delavcu, s kvalificiranim delavcem;

gledališka igralka, gledališke igralke, gledališki igralki, gledališko igralko, pri gledališki igralki, z gledališko igralko;

barvni televizor, barvnega televizorja, barvnemu televizorju, barvni televizor, pri barvnem televizorju, z barvnim televizorjem;

električna napeljava, električne napeljave, električni napeljavi, električno napeljavo, pri električni napeljavi, z električno napeljavo;

karantanski vojvoda, karantanskega vojvode, karantanskemu vojvodi, karantanskega vojvodo, pri karan-

tanskem vojvodi, s karantanskim vojvodo;

severni medved, severnega medveda, severnemu medvedu, severnega medveda, pri severnem medvedu, s severnim medvedom;

travniška penuša, travniške penuše, travniški penuši, travniško penušo, pri travniški penuši, s travniško penušo;

Stari trg, Starega trga, Staremu trgu, Stari trg, pri Starem trgu, s Starim trgov;

Nova Gorica, Nove Gorice, Novi Gorici, Novo Gorico, pri Novi Gorici, z Novo Gorico;

Novo mesto, Novega mesta, Novemu mestu, Novo mesto, pri Novem mestu, z Novim mestom.

## 2. PRIDEVNIKE V OKLEPAJU POSTAVI V USTREZNE SKLONE:

Ves čas smo hodili po levem bregu. Fantje so stekli proti košatemu hrasu. Med odmorom smo se pogovarjali o zanimivem filmu. Sklenil sem, da bom pomagal staremu možu. Dobiva se ob desetih na živilskem trgu. Počakal te bom pri starem kostanju pred cerkvijo. Večerjali smo v gostilni Pri črnem orlu. Reševalci so vso noč iskali pogrešanega planinca. Nihče ni zaupal opravljevemu sošolcu.

## 3. IZBERI USTREZNO OBlikO TOŽILNIKA:

Kateri kruh želite, belega ali črnega? Katero vino pridelujejo na Štajerskem, belega ali rdečega? Stari stolp za skakanje v vodo bomo podrli in v enem mesecu postavili novega. Daljnogled sem pozabil v planinski koči, treba bo kupiti novega. Ves popoldan sem pri stricu prelagal deske z nižjega poda na viš-

jega. Prosim, lahko pomerim še levega?

## 4. OSNOVNIKE SPREMENI V PRIMERNIKE:

Andrej je večji od Tomaža, pa manjši od Aleša. Oče je starejši od mame. Sestra je mlajša od mene. Zlepa ne najdeš bolj vnetega zbiralca znamk, kakor je Gregor. Igor je hitrejši od Francija. Mojca je bolj muhasta kot Vesna. Železo je lažje od svinca, toda težje od aluminija. Diamant je trši kot jeklo. Papir je bil bolj bel kot sneg. Soteska je ožja kot dolina. Bohinjsko jezero je globlje kot Blejsko. Triglav je višji kot Grintavec. Čim višje se vzpenjamo, tem redkejši je zrak.

## 5. NAMESTO OSNOVNIKOV RABI PRESEŽNIKE:

Mojca ima najlepšo torbo. Urška ima najbolj zanimivo knjigo. Branko ima največjo žogo. Tone ima najboljše smuči. Breda ima najdražje čevlje. Karmen ima najmodernejšo obleko. Mirko ima najmočnejšega brata. Klemen bere najdebelejšo knjigo. Veronika nosi najdaljše krilo. Lucija se igra z najnovejšo igračko.

## 6. ODGOVORI NA NASLEDNJA VPRAŠANJA:

Mlajša je mlada ženska. Starejši je star možki. Daljša zgodba je srednje dolga zgodba. Po stopnji je višja visoka šola. Najsvetlejše lase ima Breda. Največji je Andrej. Najkrajši svinčnik je zeleni. Najtanjša je rdeča knjiga.

## 7. POSTAVI VEJICE, KJER JE POTREBNO:

Zdaj imam najrajši jabolka in breskve; v onih dneh, polnih idealov, pa so mi bili štrbonclji sad paradiza. V ta svoj dom sem plezal po lestvi podobnih stopnicah. Ni znamenje na polju to, / to moje je srce gorko, / in ta obraz, prepoln miline, / je slika moje domovine. S prsti, črnimi od traku pisalnega stroja, je

oklenila vrat in ga jela stiskati, kot bi hotela sama sebe zadaviti. Ven in noter so hodili od zidanja in klesanja beli ljudje.

Milan Kopal

## IZRAŽAJMO SE LEPO

**NAHAJATI** - Glagol najti ima tudi nedovršno obliko nahajati (pomeni predvsem: večkrat najti), vendar se je precej pozabilo, kaj pomeni. Ker nedovršno rabo včasih le potrebujemo, nekateri uporabljajo na novo skovani izraz "najdevati", ki seveda ni dober.

Pravilna raba: planinsko cvetje nahajamo tudi v velikih višinah. V trpni obliki bi se to reklo: planinsko cvetje se nahaja v velikih višinah. To torej pomeni, da ga tam večkrat najdemo. Vendar se je ta "nahaja" s časom osamosvojil in se začel rabiti v pomenu "je, stoji, leži": Knjiga se nahaja na mizi = je na mizi, leži na mizi; v vasi se nahajata dve cerkvi = stojita dve cerkvi.

**NAJAVITI (SE)** - Namesto te besede pravopis priporoča naznaniti, napovedati, za povratno obliko pa napovedati se, zglasiti se, priglasiti si, oglasiti se, torej veliko izbiro domačih izrazov.

V stavkih: Glasnik je naznanil odposlančev prihod. Zarja napoveduje lepo vreme. Zglasiti se morate v uradu. Za takšno delo se takoj priglasim. Oglasite se nam rajši čez mesec dni.

"Ali veš, da se zadnje čase ukvarjam z atletiko?" reče Majda prijateljici.

"Res? Kaj pa delaš?"

"Zaradi hujšanja preskakujem kosilo."

- Verjemite mi, gospodična, zunanost vara. Nisem tako star, kot je videti.

- Verjamem. Če bi bili, bi bili že davno mrtvi!

- Pri tem avtomobilu ste me pošteno nalagali. Rekli ste, da vozi še 150 km, pelje pa komaj 100!

- In koliko ste že prevozili z njim?

- Kakih 50 km.

- No, potem boste lahko prevozili še 100 kilometrov.

Tone bi se moral poročiti ob desetih dopoldne, a je bil nujno zadržan. Svoji bodoči ženi je brž poslal brzjavko: "Pridem uro pozneje. Ne poroči se pred menoj!"

- Oprostite, tudi ta mesec ne bom mogel plačati najemnine.

- Veste kaj, zdi se mi, da ste nekaj takega rekli že prejšnji mesec.

- Seveda, ali mogoče nisem mož besede?

Direktor nekega podjetja pravi novemu strokovnjaku:

- Najprej boste imeli plačo okoli trideset tisoč tolarjev, pol leta pozneje pa še enkrat toliko.

- Oh, hvala, potem pa kar grem, vrnil se bom čez pol leta.

Ko se je Maks precej okajen vračal pozno zvečer domov, se je zaletel v nekoga, ki mu je eno primazal.

"Čudno," je rekel Maks, "kako hitro sem danes prišel domov!"

- Mirko, ali nimaš več mopeda?

- Ne, se ne izplača; ali sem bil v popravilu jaz ali pa moped.

- Gospod doktor, moja sestra ima vročino!

- Je visoka?

- O, je, za celo glavo večja od mene.

Mož se je zmagoslavno vrnil z lova. Iz nahrbtnika potegne zajca. Žena zajca ogleduje in vpraša:

- Kaj pa pomenijo številke 19,50 na listku?

- Ah, kaj, zapisal sem uro, ko sem ga ustrelil.

Mož in žena sta se sprla. Ko se je on vrnil iz službe, je našel na mizi listek:

- Kosilo imaš v kuharski knjigi na strani 269, večerjo pa na strani 311.

- Pa kaj, za vraga, prinašaš domov vse te prazne škatle?

- Samo zaradi sosedov. Saj bodo umrli od zavisti, ko bodo mislili, da toliko nakupujem.

## Nagrada križanka NL 5/2000

1	2	3	4	5			6	7	8
9						10			
11			12		13			14	
15		16		17		18	19		
20						21			
22			23		24	25	26	27	
28				29			30		
		31							
32	33		34	35		36			37
38								39	

### Vodoravno:

1. puščavska žival za tovorjenje in ježo, 6. zelo pogost del slovenskih krajevnih imen, npr.: Jakobski ..., 9. kultura, 10. vozilo za veselje in šport na snegu, 11. druga nota durove lestvice, 12. kratica napisa na Jezusovem križu (Jezus iz Nazareta, judovski kralj), 14. nemški denar, 15. tak je, komur je nasilno odvzeto imetje, 18. nekdanja znana znamka nemških avtomobilov, 20. element, ki ga uporabljajo v letalski in vesoljski tehniki (TI), 21. veznik, 22. drevo, ki ima zelo trd les in raste tudi v slovenskem Primorju, 26. slovesna lirski pesem, 28. okrasni predmet, obesek, 30. sladka rumenkastorjava tekočina, ki jo pripravljajo čebele, 31. nauk o zvoku, 32. razum, 34. naprava za sprejemanje ali oddajanje elektromagnetnih (radijskih) valov, 38. majska pobožnost, 39. nikalnica

### Navpično:

1. ime znanega slovenskega doma na Dunaju, 2. celina, ki jo imenujemo tudi Novi svet, 3. osebni zaimsek, prva oseba množine, 4. skupina ljudi, sestavljena za določeno nalogo ali šport, 5. stara kulturna rastlina, 6. pritrtilnica, 7. osebni zaimsek, tretja oseba ednine, 8. sladko-kisla osvežilna tekočina, 10. otrok moškega spola, 13. Rupnik Nada, 14. spev dveh glasov, 16. pridelek druge košnje, 17. skrajšana in ljubkovalna oblika ženskega imena, 19. poželjiv občutek po dobrotah, ki niso dosegljive, 23. pletena ozka košara z dvema ročajema, nekdanj iz slame ali koruznega ličkanja, 24. glagol uživanja hrane, 25. uradna listina, dejanje na dramskem odru, 27. duhovnik, ki vodi dekanijo, 29. Sandi Urbanija, 32. majhen zajedavec z zelo sploščenim telesom, ki se pojavi z umazanijo, 33. Martin Mlakar, 35. neznanec, 36. Emilijan Cevc, 37. mene

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 40 DEM. Vsaka beseda od 50 naprej stane 1 DEM. Trikratna objava oglasa stane 100 DEM, celoletna 300 DEM. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu, plačate jih lahko pri vašem duhovniku ali na uredništvu.

**06001**

• Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

**01004A**

• V Šentilju pri Mariboru prodam gradbeno parcelo, 480 m<sup>2</sup>, z načrti, gradbenim dovoljenjem in vsemi komunalnimi priključki. Tel.: 00 386-62-651 909 ali v Nemčiji \*\*49 (0)7127 - 87 40

**01004B**

• Iščem Slovenko za pomoč in oskrbo starejšega Slovenca, ki živi sam v svoji hiši v Nemčiji. Plačilo je zagotovljeno. Informacije na telefon v Nemčiji 09952 2534.

**01004A**

• Iščem malo, lepo brunarico s kaminom (Hütte), z vodo v bližini in dostopom, z možnostjo pogodbe za mesečno odplačilo po 200 DM. Zaželeno je v okolici Heidelberga, sicer pa tudi drugje. Potrebujem jo za dokončanje rokopisa. L. Kostanjevec, tel. 0621 62 22 05

**01004B**

• Prodaj parcelo (2,8 ha), 30 km od Ljubljane, na lepem sončnem kraju, največkrat brez megle, primerno za kmetijsko dejavnost, konjerejo, ovčerejo, gobarstvo ali kmečki turizem, in več zazidljivih parcel. Pokličite na tel. (061) 041-260-652.

**01004C**

• Leta 1998 je Mohorjeva družba v Celovcu izdala knjigo z naslovom UŠLI SO SMRTI, v kateri trije mladi domobranci

poročajo o svoji rešitvi iz množičnega grobišča v Kočevskem rogu spomladi leta 1945. Knjiga je bila prava uspešnica. Poročila so pisana tako pretresljivo, da knjige ne moreš odložiti, ko jo primeš v roke.

Knjigo lahko naročite v Celovcu ali pa v Ljubljani:

Mohorjeva družba  
Viktringer Ring 26  
A-9020 Klagenfurt  
Avstrija

Mohorjeva družba  
Poljanska c. 97  
SLO Ljubljana  
Slovenija

**01005**

• Na Ptujju, na mirnem kraju - Klepova ulica 14 a, prodamo dvostanovanjsko hišo v 4.-5. gradbeni fazi, primerno tudi za poslovno dejavnost; komunalno urejena parcela. Cena 150 TDM. Informacije pri Lesniku na tel.: 00386 (0)2 77 39 49 ali 0049 (0)8092 87 644.

**03005**

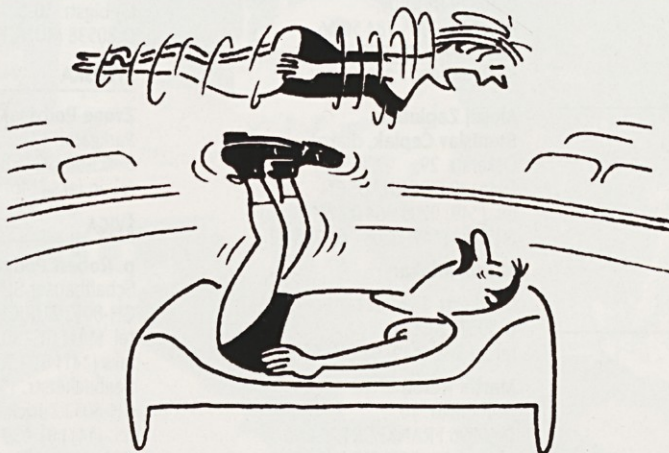
• Naprodaj je visokopritlična stanovanjska hiša z dvema garažama v Brežicah, pet minut od železniške in avtobusne postaje. Stanovanjska površina znaša 120 m<sup>2</sup>, zemljišče okrog hiše 1300 m<sup>2</sup>. Cena 230.000 DM. Informacije v Nemčiji (0)69/ 707.23.83; v Sloveniji (0)608/ 62.705.

**01005**

• Prodaj hišo v Mariboru. Informacije na telefon v Nemčiji 0711 - 873410 ali v Sloveniji 062 - 631-557.

**01005**

• Prodaj 1000 kvadratnih metrov zemlje za eno ali dve parceli v Straži pri Dolenjskih Toplicah. Informacije na telefon 00386 07 30 83 124



Dragi, ali ne bi sezul čevljev?

ZVEZA SLOVENSКИH IZSELJENSKИH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

**ANGLIJA**

**Stanislav Cikaneč**

62, Offley Road,  
LONDON SW9 OLS, GB  
tel. in faks (\*44) 020 - 7735 6655

**AVSTRIJA**

**Anton Štekl**, delegat

Einsiedlergasse 9-11,  
A-1050 WIEN,  
tel. (\*43) 1-544 2575

**p. mag. Janez Žnidar**

Mariahilferplatz 3,  
A-8020 GRAZ,  
tel. (\*43) 0316 - 71 31 69 37

**mag. Ludvik Počivavšek**

Kirchenstraße 1,  
A-4053 HAID b. Ansfelden,  
tel. (\*43) 07229 - 88 3 56 3  
(ob petkih popoldne in ob sobotah)

**Janez Žagar**

Herrengasse 6,  
A-6800 FELDKIRCH / Vorarlberg,  
tel. (\*43) 05522 - 73100 in 34850

**SPITTAL:**

A-9800 SPITTAL / Drau,  
Marienkapelle  
Villacherstraße

**BELGIJA - NIZOZEMSKA**

**Kazimir Gaberc**

10, rue de la Revolution,  
B-6200 CHÂTELINEAU,  
tel. (\*32) 071 - 39 73 11

**Alojzij Rajk**

Guill. Lambert laan 36,  
B-3630 EISDEN,  
tel./faks. (\*32) 089 - 76 22 01

**BOSNA IN HERCEGOVINA**

**p. dr. Marijan Šef**

Hercegovačka 1B  
71000 Sarajevo  
tel. (\*387) 71 657 548  
tel./faks (\*387) 71 650 795

**FRANCIJA**

**Silvo Česnik**, delegat

3, Impasse Hoche,  
F-92320 CHATILLON,  
tel. (\*33) 1-42 53 64 43,  
faks (\*33) 1-42 53 56 70,

**Anton Dejak**

9, rue Saint Gorgon,  
F-57710 AUMETZ,  
tel. (\*33) 3 82 91 85 06

**Jože Kamin**

14, rue du 5 Decembre,  
F-57800 MERLEBACH,  
tel. (\*33) 3 87 81 47 82,  
(Mlin) (\*33) 3 87 01 07 01

**mag. David Taljat**

54, avenue du Ray bât 16 C  
F-06100 NICE  
tel. (\*33) 6 13 24 21 08  
tel. in faks (\*33) 4 93 98 39 10

**HRVAŠKA**

HR - 10000 Zagreb. Slovenska skupnost je  
oskrbovana iz Slovenije.

**ITALIJA**

**SLOVENIK:**

**msgr. dr. Maksimilijan Jezernik**  
Via Appia Nuova 884,  
I-00178 ROMA,  
tel. (\*39) 06 - 718 47 44  
faks (\*39) 06 - 718 72 82

**MILANO:**

**msgr. dr. Oskar Simčič**  
Corte S. Ilario 7,  
I-34100 Gorizia,  
tel. (\*39) 0 481 - 32 123

**JUGOSLAVIJA**

**Jože Hauptman**

Hadži Milentija 75  
ZR JU - 11000 Beograd,

**NEMČIJA**

**Izidor Pečovnik**

Kolonnenstr. 38,  
D-10829 BERLIN,  
tel. (\*49) 030 - 784 50 66,  
faks (\*49) 030 - 788 33 39,  
tel. (\*49) 030 - 788 19 24

**Alojzij Zaplotnik,  
Stanislav Čeplak**, diakon

Oskarstr. 29,  
D-46149 OBERHAUSEN,  
tel. (\*49) 0208 - 64 09 76,  
tel./faks (\*49) 0208 - 64 708-82

**Martin Mlakar**

Moltkestr. 119 - 121,  
D-50674 KÖLN,  
tel. in faks (\*49) 02 21 - 52 37 77

**Martin Retelj**

Holbeinstr. 70,  
D-60596 FRANKFURT,  
tel. in faks (\*49) 069 - 63 65 48

**Janez Modic**

Römerstrasse 32  
D-68259 MANNHEIM,  
tel. (\*49) 06 21 - 28 5 00

**Stanislav Gajšek**

Feldkirchner Str. 81,  
D-85055 INGOLSTADT,  
tel. (\*49) 0841 - 59 0 76,  
tel. in faks (\*49) 0841 - 92 06 95

**Janez Šket**

Stafflenbergstr. 64,  
D-70184 STUTTGART,  
tel. (\*49) 07 11 - 23 28 91  
faks. (\*49) 07 11 - 236 13 31  
tel. (\*49) 01 71 - 34 776 35

**Pavel Uršič**

Am Lehenweg 18,  
D-70180 STUTTGART,  
tel. (\*49) 07 11 - 64 91 200

**Oskrbovano iz Stuttgarta**

Krämerstr. 17,  
D-72764 REUTLINGEN,  
tel. (\*49) 07 121 - 43 43 41,  
faks (\*49) 07 121 - 47 2 27

**Joško Bucik**

Klausenberg 7c,  
D-86199 AUGSBURG,  
tel. (\*49) 08 21 - 97 9 13

**dr. Marko Dvořák**,  
voditelj župnijske pisarne  
Olgastraße 137,  
D-89073 ULM,  
tel. (\*49) 07 31 - 27 2 76

**Marjan Bečan**

**Slavko Kessler**, past. sodelavec  
tel. (\*49) 089 - 22 19 41

**Janez Pucelj**, delegat  
tel. (\*49) 089 - 21 93 79 00  
tel. (\*49) 0173 - 9876 - 372  
fax: (\*49) 089 - 219379016  
Liebigstr. 10,  
D-80538 MÜNCHEN,

**ŠVEDSKA**

**Zvone Podvinski**

Parkgatan 14,  
S-411 38 GÖTEBORG,  
tel. in faks (\*46) 031 711 54 21

**ŠVIČA**

**p. Robert Podgoršek**

Schaffhauser Str. 466, Postfach 771,  
CH-8052 ZÜRICH,  
tel. (\*41) 01 - 301 31 32  
faks (\*41) 01 - 303 07 88  
Seebacherstr. 15, Postfach 521,  
CH-8052 Zürich,  
tel. (\*41) 01 - 301 44 15,  
GSM (\*41) 079 - 662 10 11





ISSN 1408-9726



9 771408 972008